

З В І Т

**Комітету Верховної Ради України
з питань організації державної влади,
місцевого самоврядування, регіонального розвитку
та містобудування**

за 2022 рік

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування створено Верховною Радою України IX скликання відповідно до Постанови від 29 серпня 2019 року № 19-IX «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання».

Персональний і посадовий склад Комітету було визначено відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 29 серпня 2019 року № 20-IX. Відповідно до змін, внесених до зазначеної Постанови протягом 2022 року, народних депутатів України Д.Гуріна, В.Поляка, І.Юнакова увільнено від обов'язків членів Комітету та народних депутатів України В.Войцехівського, І.Васильєва, А.Яценка обрано членами Комітету, у зв'язку з чим склад Комітету становить 26 народних депутатів України. Також Постановою Верховної Ради України «Про внесення змін до деяких постанов Верховної Ради України щодо кількісного та персонального складу комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» від 13 грудня 2022 року № 2844-IX народного депутата України А.Клочка відкликано з посади Голови Комітету та Головою Комітету обрано народного депутата України О.Шуляк.

Під час звітнього періоду попередній розгляд та підготовку питань за окремими напрямками роботи Комітету здійснювали 12 підкомітетів. 5 вересня 2022 року на виконання підпункту 1 пункту 4 Постанови Верховної Ради України «Про деякі заходи щодо виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції» № 2483-IX було утворено підкомітет з питань адаптації законодавства України до положень права ЄС, виконання міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції. Головою підкомітету обрано народного депутата України, заступника Голови Комітету О.Качуру та обрано до складу підкомітету 13 членів. 3 листопада 2022 року на засіданні Комітету прийнято рішення, відповідно до якого підкомітет з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, енергоефективності у будівельній галузі було реорганізовано.

Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування здійснював свою роботу відповідно до Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про статус народного депутата України», Регламенту Верховної Ради України, Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання», доручень Верховної Ради України та Голови Верховної Ради України на основі законності, гласності, наукової обґрунтованості, вільного обговорення і вирішення питань, колегіальності, плановості, доцільності, функціональності.

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та введенням в Україні воєнного стану з 24 лютого 2022 року Комітет також здійснював свою діяльність у відповідності до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» та Постанови Верховної Ради України «Про організацію

роботи Верховної Ради України в умовах дії надзвичайного та/або воєнного стану».

КОМІТЕТИ БУДУЮТЬ СВОЮ РОБОТУ НА ПРИНЦИПАХ:

- верховенства права;
- законності;
- гласності;
- їх рівноправності;
- доцільності;
- функціональності;
- плановості;
- наукової обґрунтованості;
- колегіальності;
- вільного обговорення і вирішення питань.

*стаття 3
Закону України
«Про комітети Верховної Ради України»*

Діяльність Комітету у 2022 році була організована відповідно до планів роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на періоди: шостої сесії (вересень 2021 року – січень 2022 року), сьомої сесії (лютий – липень 2022 року) та восьмої сесії (вересень 2022 року – січень 2023 року) Верховної Ради України дев'ятого скликання, доручень

Верховної Ради України та її керівництва щодо попередньої підготовки проектів актів Верховної Ради України та питань, віднесених до відання Комітету, окремих рішень Комітету та доручень Голови Комітету щодо опрацювання питань, проведення тих чи інших заходів.

Під час розгляду питань порядку денного на засіданнях Комітету були дотримані норми Закону України «Про комітети Верховної Ради України» (в тому числі пункту 4 Прикінцевих положень цього Закону щодо особливостей проведення засідань комітетів у режимі відеоконференції) та Регламенту Верховної Ради України в частині відкриття та закриття головуєчим засідання, винесення на обговорення проектів актів Комітету, підготовлених профільними підкомітетами, надання слова для доповідей, виступів, пояснень, коментарів, відповідей на питання як членам Комітету, так і запрошеним на засідання особам, оголошення результатів голосування та факту прийняття акту Комітету, інформування про матеріали, що надійшли на адресу Комітету, здійснення голосування народними депутатами України – членами Комітету особисто тощо.

Середній показник присутності народних депутатів України – членів Комітету на його засіданнях склав близько 86 %, тобто в одному засіданні Комітету брали участь, як правило, 23 народні депутати України. Всього за звітний період було проведено 24 засідання Комітету, в тому числі 18 в режимі відеоконференції, на яких розглянуто 101 питання різної спрямованості в розрізі виконання Комітетом законопроектної, організаційної та контрольної функцій.

ЗАКОНОПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ

ЗАКОНОПРОЕКТНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

статті 12, 15, 16
Закону України

«Про комітети Верховної Ради України»

В рамках реалізації законопроектної функції на засіданнях Комітету було підготовлено та подано для розгляду на пленарних засіданнях Парламенту 62 висновки до 51 проекту акту Верховної Ради України.

За період роботи Верховної Ради України IX скликання протягом 2022 року були прийняті Парламентом України та підписані Президентом України 11 законів України з питань, що належали до предмету відання Комітету:

- Про адміністративну процедуру № 2073-IX від 17.02.2022 року;
- Про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій № 2078-IX від 17.02.2022 року;
- Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України № 2138-IX від 15.03.2022 року;
- Про дерадянізацію законодавства України № 2215-IX від 21.04.2022 року;
- Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності № 2254-IX від 12.05.2022 року;
- Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану № 2259-IX від 12.05.2022 року;
- Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища № 2292-IX від 31.05.2022 року;
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій № 2389-IX від 09.07.2022 року;
- Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель № 2392-IX від 09.07.2022 року;
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій № 2486-IX від 29.07.2022 року;
- Про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому № 2518-IX від 15.08.2022 року.

На пленарних засіданнях 24 березня та 13 грудня 2022 року Верховна Рада України прийняла в цілому 2 законопроекти, підготовку яких здійснював Комітет:

✓ Про внесення змін до Законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про правовий режим воєнного стану» щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану (реєстр. №7153);

✓ Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності (реєстр. № 5655).

Дані закони України направлено на підпис Президенту України.

За звітний період Парламентом було прийнято 12 постанов Верховної Ради України з питань, що належали до предмету відання Комітету:

- Про встановлення меж міста Бердичева Бердичівського району Житомирської області № 2014-ІХ від 26 січня 2022 року;
- Про зміну і встановлення меж міста Іршави Хустського району Закарпатської області № 2015-ІХ від 26 січня 2022 року;
- Про зміну і встановлення меж міста Вугледара Волноваського району Донецької області № 2016-ІХ від 26 січня 2022 року;
- Про зміну та встановлення меж міста Носівки Ніжинського району Чернігівської області № 2017-ІХ від 26 січня 2022 року;
- Про зміну і встановлення меж міста Виногорова Березівського району Закарпатської області № 2018-ІХ від 26 січня 2022 року;
- Про перейменування Володимир-Волинського району Волинської області № 2405-ІХ від 18 липня 2022 року;
- Про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Ради Європи, Організації з безпеки та співробітництва в Європі та їх парламентських асамблей, урядів і парламентів держав світу щодо невизнання організації та проведення окупаційними адміністраціями Російської Федерації псевдореферендумів на тимчасово окупованих територіях України № 2484-ІХ від 29 липня 2022 року;
- Про відставку Міністра розвитку громад та територій України Чернишова О.М. № 2702-ІХ від 3 листопада 2022 року;
- Про перейменування міста Новоград-Волинський Новоград-Волинського району Житомирської області № 2779-ІХ від 16 листопада 2022 року;
- Про перейменування Новоград-Волинського району Житомирської області № 2780-ІХ від 16 листопада 2022 року;
- Про звільнення Фрицького Ю.О. з посади члена Центральної виборчої комісії № 2781-ІХ від 16 листопада 2022 року;
- Про зміну і встановлення меж міста Вилкове Ізмаїльського району Одеської області № 2832-ІХ від 13 грудня 2022 року.

У розрізі предметів відання результати роботи Комітету є такими:

Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування

За даним напрямком на засіданнях Комітету було розглянуто 4 законопроекти та 1 кадрове питання (заяву Міністра розвитку громад та територій України про відставку), головним з опрацювання яких визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про державну службу» щодо удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби (реєстр. № **6496**, КМУ, Д.Шмигаль).

Метою законопроекту є удосконалення порядку вступу, проходження, припинення державної служби, оптимізації наслідків конкурсних відборів на посади державної служби, удосконалення порядку застосування дисциплінарних стягнень.

Проектом Закону передбачається запровадження кандидатського та кадрового резервів, механізмів кар'єрного просування державних службовців та залишення державного службовця категорії «А» на службі ще на один строк, уточнення термінології Закону України «Про державну службу», посилення дисциплінарної відповідальності державних службовців за повторне вчинення дисциплінарних проступків, внесення змін до Кодексу законів про працю України з метою приведення їх у відповідність до Закону, усунення дублюючих та колізійних положень.

Комітет на засіданні 23 лютого 2022 року ухвалив висновок – рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. №6496 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект очікує розгляду Верховною Радою України в першому читанні.

► Проект Закону України про службу в органах місцевого самоврядування (реєстр. № **6504**, КМУ, Д.Шмигаль).

Законопроект внесений з метою встановлення нових правових та організаційних засад служби в органах місцевого самоврядування як професійної та політично неупередженої діяльності, удосконалення механізму реалізації громадянами України права рівного доступу до служби в органах місцевого самоврядування, уточнення класифікації посад в органах місцевого самоврядування, що дозволить покращити умови оплати праці посадових осіб місцевого самоврядування, а також приведення законодавства у сфері служби в органах місцевого самоврядування у відповідність до вимог бюджетного законодавства та нової системи адміністративно-територіального устрою.

На засіданні 11 серпня 2022 року Комітет рекомендував Верховній Раді України законопроект з реєстр. № 6504 за наслідками розгляду в першому

читанні прийняти за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

На пленарному засіданні 30 серпня 2022 року Парламент України прийняв рішення направити законопроект з реєстр. № 6504 до Комітету для підготовки на розгляд у повторному першому читанні.

Доопрацьованим проектом Закону пропонується нова редакція Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», якою передбачається низка новацій, зокрема, щодо: розмежування посад та правових статусів посадових осіб місцевого самоврядування на службовців місцевого самоврядування та виборних посадових осіб; закріплення принципу політичної неупередженості службовців місцевого самоврядування із збереженням за ними конституційного права обиратися та гарантій, передбачених виборчим законодавством; створення інституту керівника служби в органі місцевого самоврядування; формування окремого структурного підрозділу або визначення уповноваженої посадової особи з питань персоналу; можливості переведення службовця місцевого самоврядування на державну службу без обов'язкового оголошення конкурсу; забезпечення прозорого відбору і призначення на посади з огляду на персональні досягнення і здобутки; професійного навчання службовців місцевого самоврядування протягом проходження служби шляхом підвищення кваліфікації, стажування, самоосвіти; оцінювання результатів службової діяльності відповідно до поставлених завдань; неможливості вступу на службу особи, яка має громадянство іншої держави.

На засіданні 3 листопада 2022 року Комітет ухвалив рішення внести на розгляд Верховної Ради України підготовлений на повторне перше читання проект Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (реєстр. № 6504) та рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради за наслідками розгляду його в повторному першому читанні прийняти за основу.

Верховна Рада України на пленарному засіданні 16 листопада 2022 року прийняла зазначений законопроект в першому читанні за основу із скороченням строку підготовки до другого читання. Наразі законопроект готується Комітетом до розгляду у другому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України стосовно уніфікації вимог до керівників окремих державних органів (реєстр. № 7654, н.д. А.Клочко) та проект Закону України про внесення змін до деяких законів України стосовно уніфікації вимог до керівників окремих державних органів (реєстр. № 7654-1, н.д. А.Радіна).

Метою законопроекту з реєстр. №7654 є вдосконалення чинного законодавства в частині уніфікації та підвищення вимог до осіб, які претендують на зайняття посад Директора Національного антикорупційного бюро України, Голови Національного агентства з питань запобігання корупції, керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, Директора Державного бюро розслідувань, Директора Бюро економічної безпеки України, а також уніфікації норм законодавства щодо припинення повноважень осіб, які займають зазначені

посади. У зв'язку з цим законопроектом запропоновано внести низку змін до законів України «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про запобігання корупції», «Про прокуратуру», «Про Державне бюро розслідувань», «Про Бюро економічної безпеки України».

Завданням альтернативного законопроекту з реєстр. №7654-1 є вдосконалення чинного законодавства в частині уніфікації вимог до кандидатів на посади та підстав для звільнення керівників Національного агентства з питань запобігання корупції, Державного бюро розслідувань, Бюро економічної безпеки України шляхом внесення змін до законів України «Про Національне антикорупційне бюро України», «Про запобігання корупції», «Про прокуратуру», «Про Державне бюро розслідувань», «Про Бюро економічної безпеки України».

Розглянувши зазначені законопроекти на засіданні 5 вересня 2022 року, Комітет рекомендував Парламенту законопроект з реєстр. №7654 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Водночас Комітет рекомендував Верховній Раді України альтернативний законопроект з реєстр. №7654-1 за наслідками розгляду у першому читанні відхилити.

► На засіданні 3 листопада 2022 року Комітет за дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука розглянув заяву Міністра розвитку громад та територій України О.Чернишова про відставку.

За наслідками розгляду Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 12 частини першої статті 85 Конституції України прийняти відставку Міністра розвитку громад та територій України Чернишова Олексія Михайловича. На пленарному засіданні 3 листопада 2022 року Верховна Рада України прийняла відставку Міністра розвитку громад та територій України Чернишова О.М. та схвалила в цілому відповідну Постанову № 2702-ІХ.

Законодавче забезпечення організації та порядку проведення виборів і референдумів

Комітет на своїх засіданнях розглянув 3 проекти законів України, 1 проект Постанови Верховної Ради України, 8 клопотань про призначення позачергових місцевих виборів та 1 подання Президента України про дострокове припинення повноважень шляхом звільнення з посади члена Центральної виборчої комісії, головним з опрацювання яких визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про всеукраїнський референдум» (реєстр. № 5875, КМУ, Д.Шмигаль).

Законопроект розроблено з метою приведення законодавчих актів України у відповідність до Закону України «Про всеукраїнський референдум».

Законопроектом пропонується внести зміни до законів України «Про політичні партії в Україні» та «Про Державний реєстр виборців», якими

запропоновано узгодити положення цих законів із Законом України «Про всеукраїнський референдум», зокрема, в частині права політичної партії бути суб'єктом процесу всеукраїнського референдуму, утворення політичними партіями фонду агітації щодо ініціативи проведення всеукраїнського референдуму, фонду всеукраїнського референдуму, подання фінансових звітів про надходження та використання коштів таких фондів, порядку складання попередніх та уточнених списків виборців та використання персональних даних, що містяться у базі даних Державного реєстру виборців, під час всеукраїнського референдуму.

За результатами розгляду законопроекту на засіданні Комітету 2 лютого 2022 р. Комітет ухвалив висновок – рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект з реєстр. №5875 за основу. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України в першому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (реєстр. № 7157, н.д. Р.Стефанчук, О.Корнієнко, О.Шуляк, І.Юнаков та інші).

Законопроект розроблено з метою поширення дії положень Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» на території, які були тимчасово окуповані Російською Федерацією як державою-окупантом в ході розпочатих 24 лютого 2022 року широкомасштабних воєнних дій проти України.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», якими запропоновано передбачити, що рішення про визнання територій тимчасово окупованими буде прийматися Радою національної безпеки і оборони України, введеними в дію указами Президента України, що забезпечить можливість швидкого реагування на зміни воєнної ситуації в країні.

На засіданнях 14 та 15 березня 2022 року Комітет розглянув зазначений законопроект та рекомендував Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу та в цілому з урахуванням пропозицій Комітету.

На пленарному засіданні 15 березня 2022 року Парламент прийняв законопроект в цілому. Після підписання Президентом України та опублікування Закон набрав чинності 20 березня 2022 року.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування (реєстр. № 7283, н.д. Л.Білозір та інші).

Законопроект розроблено з метою забезпечення прав громадян України на безпосередню участь у місцевому самоврядуванні, своєчасне і повне отримання інформації про діяльність органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

За результатами розгляду законопроекту на засіданні Комітету 3 листопада 2022 року Комітет ухвалив висновок – рекомендувати Верховній раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект з реєстр. №7283 за основу. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України в першому читанні.

► Проект Постанови Верховної Ради України про Звернення Верховної Ради України до Організації Об'єднаних Націй, Європейської Комісії, Європейського Парламенту, Ради Європи, Організації з безпеки та співробітництва в Європі та їх парламентських асамблей, урядів і парламентів держав світу щодо невизнання організації та проведення окупаційними адміністраціями Російської Федерації псевдореферендумів на тимчасово окупованих територіях України (реєстр. № 7598, н.д. Р.Стефанчук та інші).

Проект Постанови розроблено з метою доведення до провідних міжнародних організацій, урядів і парламентів світу та Європи інформації про чергові незаконні дії Російської Федерації проти України в ході військової агресії, спрямовані на псевдолегітимізацію подальшого приєднання до Російської Федерації тимчасово окупованих територій України, а також створення юридичного підґрунтя для пред'явлення Україною претензії Російській Федерації у зв'язку із організацією та проведенням псевдореферендумів на вищевказаних територіях.

Комітет розглянув вказаний проект Постанови на своєму засіданні 27 липня 2022 року та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду прийняти його в цілому, схваливши відповідне Звернення. 29 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла проект Постанови з реєстр. №7598 в цілому.

► На засіданні Комітету 16 листопада 2022 року було розглянуто подання Президента України В.Зеленського про дострокове припинення повноважень шляхом звільнення з посади члена Центральної виборчої комісії Ю.Фрицького.

За результатами розгляду подання Комітет рекомендував Верховній Раді України звільнити з посади члена Центральної виборчої комісії Ю.Фрицького у зв'язку з досягненням шістдесятип'ятирічного віку, достроково припинивши його повноваження.

16 листопада 2022 року Верховна Рада України прийняла Постанову № 2781-ІХ «Про звільнення Фрицького Ю.О. з посади члена Центральної виборчої комісії».

► Комітетом на засіданнях 26 січня, 2 та 23 лютого 2022 року були розглянуті клопотання про призначення позачергових виборів:

- Запорізького міського голови Запорізького району Запорізької області;
- Бердянського міського голови Бердянського району Запорізької області;

- Бобровицького міського голови Ніжинського району Чернігівської області;
- Золотопотіцького селищного голови Чортківського району Тернопільської області;
- Коровинського сільського голови Роменського району Сумської області;
- Свалявського міського голови Мукачівського району Закарпатської області;
- Седнівського селищного голови Чернігівського району Чернігівської області;
- Цебриківського селищного голови Роздільнянського району Одеської області.

За результатами розгляду клопотань Комітет рекомендував Верховній Раді України призначити відповідні позачергові місцеві вибори та доручив народним депутатам України - членам Комітету розробити і внести на розгляд Парламенту відповідні проекти постанов та рекомендувати Верховній Раді України за наслідками їх розгляду прийняти в цілому. Однак з врахуванням того, що з 24 лютого 2022 року в Україні введено та продовжує діяти правовий режим воєнного стану і з огляду на положення частини першої статті 19 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» наразі проведення виборів до органів місцевого самоврядування забороняється.

Адміністративно-територіальний устрій України **та місцеве самоврядування**

За даним напрямком Комітетом було розглянуто 12 проектів законів України, 1 проект постанови Верховної Ради України щодо зміни меж населеного пункту та 3 подання щодо перейменування населених пунктів та районів, головним з опрацювання яких визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо використання державних символів України та символів іноземних держав органами місцевого самоврядування (реєстр. №**5049**, н.д. А.Костюх, О.Корнієнко, С.Гривко, А.Стріхарський, Л.Білозір, О.Аліксійчук та інші) та проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо використання органами місцевого самоврядування державних символів України, символів іноземних держав та символіки корінних народів або народів національних меншин України (реєстр. № **5049-1**, н.д. О.Волошин).

Законопроект з реєстр. № 5049 внесено з метою врегулювання правил використання державних символів України та символів іноземних держав органами місцевого самоврядування.

Законопроектом пропонується внести зміни до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та визначити обов'язковість встановлення Державного Прапора України на фасадах і в приміщеннях адміністративних

будівель, де працюють ради та їх виконавчі органи, а також на фасадах підприємств, установ та організацій, що перебувають у комунальній власності органів місцевого самоврядування. Крім того, законопроектом передбачається заборона встановлення прапорів іноземних держав на фасадах і в приміщеннях адміністративних будівель, де працюють ради та їх виконавчі органи, крім випадків, коли у таких будівлях перебувають офіційні делегації, групи чи посадові особи іноземних держав.

Положення законопроекту з реєстр. №5049-1 в певній частині є ідентичними положенням основного законопроекту, однак важливою відмінністю альтернативного законопроекту, є те, що за рішенням місцевих рад можуть на постійній основі встановлюватися прапори корінних народів або народів національних меншин України, а також може виконуватися гімн корінного народу або народу національної меншини України.

Розглянувши зазначені законопроекти на засіданні 29 червня 2022 року, Комітет рекомендував Парламенту законопроект з реєстр. №5049 за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу і в цілому з пропозиціями Комітету. Водночас Комітет рекомендував Верховній Раді України альтернативний законопроект з реєстр. №5049-1 за наслідками розгляду у першому читанні відхилити. Наразі законопроекти очікують розгляду Верховною Радою України у першому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення порядку дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови (реєстр. № 5241, н.д. Р.Лозинський, А.Загоруйко).

Законопроект має на меті спростити процес призначення позачергових виборів у разі дострокового припинення повноважень сільського, селищного, міського голови.

На засіданні Комітету 26 січня 2022 року було розглянуто 50 пропозицій, що надійшли від 14 народних депутатів України до законопроекту з реєстр. № 5241, прийнятого за основу 19 жовтня 2021 року.

У ході доопрацювання було уточнено структуру документу з перенесенням норм, що регламентують порядок інформування Верховної Ради України про дострокове припинення повноважень сільського, селищного, міського голови до статті 79 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», розширено правові механізми отримання профільним парламентським комітетом необхідної інформації з питань дострокового припинення зазначених повноважень, а також запропоновано внести зміни до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану».

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок - рекомендувати Парламенту законопроект з реєстр. № 5241 за результатами розгляду в другому читанні прийняти в другому читанні та в цілому. Наразі законопроект очікує розгляду Верховною Радою України у другому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад (реєстр. № 5742, КМУ, Д.Шмигаль).

Доопрацьованим законопроектом приводиться у відповідність до норм законодавства визначення договору про приєднання до співробітництва; передбачається можливість комісіям з підготовки проекту договору про співробітництво проводити свої засідання дистанційно в режимі відеоконференції та встановлюється обов'язковість відеозапису таких засідань та одночасної їх трансляції на офіційному веб-сайті усіх суб'єктів співробітництва; виключається норма про можливість не проводити громадське обговорення пропозиції про початок переговорів з питань організації співробітництва; встановлюється, що додатковий договір про приєднання до організованого співробітництва укладається лише після схвалення його проекту всіма місцевими радами, які раніше схвалили проект договору про співробітництво.

На засіданні 16 листопада 2022 року Комітетом було розглянуто 30 поправок та пропозицій, що надійшли від 7 народних депутатів України.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України підготовлений до другого читання проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про співробітництво територіальних громад» щодо упорядкування окремих питань співробітництва територіальних громад (реєстр. № 5742) прийняти в другому читанні та в цілому. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України у другому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування (реєстр. № 6401, н.д. Р.Лозинський, В.Безгін, О.Аліксійчук, І.А.Загоруйко, І.Гузь, А.Клочко, О.Літвінов, Л.Білозір, В.Поляк, Д.Микиша, В.Рубльов, Д.Гурін, І.Юнаков та інші).

Положеннями законопроекту пропонується закріпити обов'язковість публікації додатків до рішень і проектів рішень місцевих рад, а також порядків денних постійних комісій; передбачено обов'язковість онлайн-трансляцій сесій місцевих рад; створюється відкритий реєстр об'єктів права комунальної власності територіальної громади; пропонується запровадити проведення кожні п'ять років суцільної інвентаризації всіх об'єктів комунальної власності територіальної громади; встановлюється обов'язок на сесіях місцевої ради використовувати виключно державну мову; усувається колізія щодо кворуму на засіданнях постійних комісій місцевих рад тощо.

На засіданні 26 січня 2022 року Комітет ухвалив висновок - рекомендувати Верховній Раді України даний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України в першому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до Законів України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про правовий режим воєнного стану»

щодо забезпечення керованості державою в умовах воєнного стану (реєстр. № 7153, н.д. В.Безгін, А.Клочко, В.Поляк, О.Аліксійчук, А.Стріхарський, Л.Білозір, О.Шуляк, І.Юнаков, Р.Лозинський, О.Дунда, В.Іванов, О.Корнієнко, Д.Чорний).

Метою законопроекту є врегулювання особливостей здійснення повноважень органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, визначення додаткових повноважень Кабінету Міністрів України в умовах воєнного стану, спрощення процедури прийняття кадрових рішень щодо політичних посад, посад державної служби, посад в органах місцевого самоврядування, посад керівників суб'єктів господарювання державного та комунального секторів економіки в умовах воєнного стану.

Комітет на своїх засіданнях 14 та 23 березня 2022 року розглянув вказаний законопроект та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу і в цілому з урахуванням пропозицій Комітету.

24 березня 2022 року Верховна Рада України прийняла законопроект з реєстр. №7153 в цілому. Наразі Закон направлено на підпис Президенту України.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про географічні назви» щодо деколонізації топонімії та впорядкування використання географічних назв у населених пунктах України (реєстр. № 7253, н.д. Ф.Веніславський, О.Качура, А.Клочко, В.Рубльов, В.Безгін та інші).

Законопроект спрямований на деколонізацію топоніміки та впорядкування використання у населених пунктах України географічних назв та символіки держави, яка вчинила збройну агресію проти України, з метою недопущення повторення таких злочинів у майбутньому, усунення загрози суверенітету, територіальній цілісності та національній безпеці України, а також очищення та оздоровлення вітчизняного суспільного простору від нав'язаних комуністичних ідеологем, убезпечення впливу радянсько-російських наративів на світогляд українців, встановлення історичної справедливості та повного відновлення української історично-національної топоніміки, осучаснення її іменами новітніх Героїв у боротьбі з ворогом.

Комітет розглянув вказаний законопроект на засіданні 18 квітня 2022 року та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Верховна Рада України на пленарному засіданні 18 липня 2022 року прийняла зазначений законопроект в першому читанні за основу із скороченням строку підготовки до другого читання.

Доопрацьованим законопроектом пропонується на законодавчому рівні закріпити засудження російської імперської політики в Україні, встановити правові основи заборони пропаганди російської імперської політики, використання її символіки, визначити порядок деколонізації топонімії та ліквідації символів російської імперської політики.

Також передбачено внесення змін до законів України «Про географічні назви», «Про політичні партії в Україні», «Про державну реєстрацію юридичних

осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про телебачення і радіомовлення», «Про інформаційні агентства», «Про місцеві державні адміністрації», «Про інформацію», «Про громадські об'єднання», «Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій», «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність у ХХ столітті».

На засіданні 16 листопада 2022 року Комітетом було розглянуто 32 поправки та пропозиції, що надійшли від 30 народних депутатів України.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України підготовлений до другого читання проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про географічні назви» щодо деколонізації топонімії та впорядкування використання географічних назв у населених пунктах України (реєстр. № 7253) прийняти в другому читанні та в цілому.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» щодо функціонування місцевого самоврядування у період дії воєнного стану (реєстр. № 7269, н.д. В.Безгін, В.Поляк, А.Клочко, І.Юнаков, О.Качура та інші).

Законопроект було подано з метою врегулювання особливостей здійснення повноважень органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, спрощення процедури прийняття кадрових рішень щодо посад в органах місцевого самоврядування, посад керівників суб'єктів комунального сектору економіки в умовах воєнного стану.

Комітет на своєму засіданні 20 квітня 2022 розглянув вказаний законопроект та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та скоротивши наполовину строк подання пропозицій і поправок суб'єктами права законодавчої ініціатив.

Парламент на пленарному засіданні 21 квітня 2022 року прийняв зазначений законопроект в першому читанні за основу із скороченням строку підготовки до другого читання.

2 травня 2022 року Комітет на своєму засіданні розглянув зазначений законопроект у другому читанні. Доопрацьованим законопроектом передбачалося внести зміни до законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про регулювання містобудівної діяльності». За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок – рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. № 7269 прийняти в другому читанні та в цілому.

Верховною Радою України на пленарному засіданні 12 травня 2022 року за наслідками розгляду у другому читанні законопроект було направлено до Комітету для доопрацювання та внесення на повторне друге читання.

За наслідками опрацювання 566 поправок та пропозицій, що надійшли від 56 народних депутатів України, до законопроекту у повторному другому читанні Комітет на своєму засіданні 12 травня 2022 року рекомендував Парламенту прийняти його в другому читанні та в цілому.

Законопроект було прийнято Верховною Радою України в цілому як Закон і після підписання Президентом України та опублікування він набрав чинності 20 травня 2022 року.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад (реєстр. № 7476, КМУ, Д.Шмигаль);

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад (реєстр. № 7476-1, н.д. Г.Мамка);

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення правових наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад (реєстр. № 7476-2, н.д. О.Літвінов);

Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правових наслідків заборони політичної партії за рішенням суду для депутатів місцевих рад (реєстр. № 7476-3, н.д. Т.Плачкова, Д.Ісаєнко та інші).

Метою даних законопроектів є врегулювання правових наслідків ухвалення судом рішення про заборону політичної партії для статусу депутатів місцевих рад.

У зв'язку з цим законопроектом № 7476 запропоновано внести низку змін до законів України «Про статус депутатів місцевих рад», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про військово-цивільні адміністрації» та «Про правовий режим воєнного стану», передбачивши, зокрема, що однією з підстав дострокового припинення повноважень депутата місцевої ради є набрання законної сили рішенням суду про заборону діяльності політичної партії, від місцевої організації якої висувалася та була обрана відповідна особа депутатом місцевої ради, а також входження депутата місцевої ради до депутатської фракції місцевої організації політичної партії, діяльність якої заборонена за рішенням суду, що набрало законної сили.

Законопроекти №№ 7476-1 та 7476-2 для досягнення цієї ж мети передбачають внесення змін до Виборчого кодексу України та Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», а законопроект № 7476-3, крім вказаних законодавчих актів, передбачає також зміни до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про політичні партії в Україні», «Про військово-цивільні адміністрації» та «Про правовий режим воєнного стану». За цими законопроектами, на відміну від законопроекту № 7476, набрання законної сили рішенням суду про заборону діяльності політичної партії має наслідком припинення діяльності відповідної депутатської фракції.

Комітет розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2022 року зазначені законопроекти та рекомендував Верховній Раді України законопроект з реєстр.

№ 7476 прийняти за основу, врахувавши при підготовці його до другого читання поправки та пропозиції відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України, а законопроекти з реєстр. №№ 7476-1, 7476-2, 7476-3 – відхилити. Наразі законопроекти очікують розгляду Парламентом України в першому читанні.

► Проект Постанови Верховної Ради України про зміну і встановлення меж м.Вилкове Ізмаїльського району Одеської області (реєстр. № 6556, КМУ, Д.Шмигаль).

Проект Постанови внесений з метою упорядкування адміністративно-територіального устрою, фактичного та юридичного закріплення меж міста Вилкове Ізмаїльського району Одеської області, зокрема створення 13 повноцінного життєвого середовища та сприятливих умов територіального розвитку міста, забезпечення ефективного використання потенціалу територій із збереженням їх природних ландшафтів та історико-культурної цінності, з урахуванням інтересів власників земельних ділянок та землекористувачів.

Комітет на засіданні 16 лютого 2022 року рекомендував Верховній Раді України зазначений проект Постанови за наслідками розгляду прийняти в цілому. На пленарному засіданні 19 грудня 2022 року Парламент прийняв зазначений проект Постанови Верховної Ради України в цілому.

► На своїх засіданнях 29 червня та 3 листопада 2022 року Комітет розглянув подання Волинської обласної ради про перейменування Володимир-Волинського району Волинської області на Володимирський район та подання Житомирської обласної ради щодо перейменування міста Новоград-Волинський Новоград-Волинського району Житомирської області на місто Звягель та щодо перейменування Новоград-Волинського району Житомирської області на Звягельський район.

За результатами розгляду Комітет підтримав вказані подання та доручив народним депутатам України – членам Комітету розробити і внести на розгляд Верховної Ради України відповідні проекти постанов Верховної Ради України.

Комітет рекомендував Верховній Раді України прийняти в цілому ці проекти Постанов.

На пленарному засіданні 18 липня Верховна Рада України прийняла Постанову № 2405-ІХ «Про перейменування Володимир-Волинського району Волинської області», а на засіданні 16 листопада Постанову № 2779-ІХ «Про перейменування міста Новоград-Волинський Новоград-Волинського району Житомирської області» та Постанову № 2780-ІХ «Про перейменування Новоград-Волинського району Житомирської області».

Державні нагороди України

За даним напрямком Комітетом було розглянуто на своєму засіданні 1 проект закону України, головним з підготовки якого визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо присвоєння почесного звання «Батько-герой» (реєстр. № **6162**, М.Бардіна, А.Клочко, Л.Білозір, Д.Микиша, О.Корнієнко та інші).

Зазначений законопроект внесений з метою запровадження почесного звання «Батько-герой» для відзначення ролі батька у сім'ї та вихованні дітей, популяризації відповідального батьківства.

Комітет на своєму засіданні 26 січня 2022 року рекомендував Верховній Раді України вказаний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні прийняти за основу. Наразі законопроект очікує розгляду Верховною Радою України в першому читанні.

Політика регіонального розвитку

На засіданні Комітету було розглянуто 1 законопроект, головним з підготовки якого визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про засади державної регіональної політики» (реєстр. № **5323**, КМУ, Д.Шмигаль).

Законопроект подано з метою комплексного удосконалення механізмів реалізації державної регіональної політики, підвищення її ефективності.

Комітет на своєму засіданні 29 червня 2022 року повторно розглянув в другому читанні законопроект з реєстр. №5323. Комітетом було опрацьовано 335 поправок та пропозицій від 23 народних депутатів України.

З метою адаптації законодавства у сфері державної регіональної політики до ситуації, яка склалася внаслідок широкомасштабної збройної агресії проти України, народними депутатами України - членами Комітету, у контексті загальнонаціональних планів з відновлення України, було внесено низку пропозицій до даного проекту Закону щодо законодавчого забезпечення питань відновлення та розвитку регіонів та територій, що постраждали внаслідок такої агресії.

За результатами розгляду Комітет рекомендував Парламенту законопроект з реєстр. №5323 прийняти в другому читанні та в цілому. Верховна Рада України на пленарному засіданні 9 липня 2022 року прийняла даний законопроект в цілому як Закон. Після підписання Президентом України та опублікування Закон набрав чинності 27 липня 2022 року.

Містобудування, благоустрій, будівництво та архітектура

За даними напрямками Комітетом було розглянуто на своїх засіданнях 9 проектів законів України, головним з підготовки яких визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища (реєстр. № 4225, КМУ, Д.Шмигаль).

Законопроект визначає законодавчі аспекти розміщення, будівництва, утримання і охорони Національного військового меморіального кладовища для увічнення пам'яті і почесних поховань загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, забезпечували виконання службових обов'язків та присяги на вірність народу України.

23 березня 2022 року Комітет повторно розглянув підготовлений до другого читання із врахуванням зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України законопроект з реєстр. № 4225. Комітетом було розглянуто 60 поправок та пропозицій, що надійшли від 16 народних депутатів України.

За результатами розгляду поправок і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи доопрацьованим законопроектом вносяться зміни до законів України «Про поховання та похоронну справу» та «Про місцеве самоврядування в Україні».

Зокрема, у Законі України «Про поховання та похоронну справу» пропонувалося визначити поняття «Національного військового меморіального кладовища», категорії загиблих (померлих) осіб, увічнення пам'яті та почесне поховання яких може здійснюватися на Національному військовому меморіальному кладовищі, правові, організаційні та фінансові аспекти щодо розміщення, будівництва, утримання і охорони Національного військового меморіального кладовища, а також особливості поховань та їх реєстрації тощо.

В остаточній редакції законопроекту його положеннями визначено перелік категорій загиблих (померлих) осіб, поховання яких може здійснюватися на Національному військовому меморіальному кладовищі з військовими почесностями. Таке кладовище є об'єктом права державної власності, розміщується на землях державної власності та не підлягає приватизації або передачі в оренду. Національне військове меморіальне кладовище як об'ємно-просторовий об'єкт включає: військове кладовище, музейний комплекс, ритуальну будівлю та інші необхідні споруди. Замовником будівництва кладовища є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни. Будівництво такого кладовища, його утримання та охорона, а також почесне поховання загиблих (померлих) здійснюватимуться за рахунок коштів державного бюджету.

За наслідками розгляду Комітет рекомендував Парламенту законопроект з реєстр. №4225 прийняти в другому читанні та в цілому. Даний законопроект було прийнято в цілому як Закон на засіданні Парламенту 31 травня 2022 року та після підписання Президентом України і опублікування він набрав чинності 17 червня 2022 року.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності (реєстр. № 5655, н.д. О.Шуляк та інші).

Метою законопроекту є забезпечення реалізації реформи державного регулювання у сфері містобудівної діяльності шляхом зниження корупційних ризиків при наданні адміністративних послуг, впровадження державної реєстрації у сфері містобудівної діяльності державними реєстраторами, публічності надання таких послуг, побудови прозорої та ефективної системи містобудівного контролю і державного містобудівного нагляду, застосування принципу альтернативності вибору органу з містобудівного контролю, посилення контролю за самочинним будівництвом виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, удосконалення норм про відповідальність у сфері містобудування.

Комітет повторно розглянув на своїх засіданнях 28 листопада та 8 грудня 2022 року підготовлений до другого читання із врахуванням зауважень Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України, Національного агентства з питань запобігання корупції, Всеукраїнської асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» та Нотаріальної палати України законопроект з реєстр. № 5655.

За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок рекомендувати Верховній Раді України зазначений законопроект прийняти в другому читанні та в цілому.

13 грудня 2022 року Верховна Рада України розглянула на пленарному засіданні вказаний законопроект у другому читанні та прийняла його в цілому як Закон. Наразі Закон направлено на підписання Президенту України.

► Проект Закону України про внесення зміни до розділу V «Прикінцеві положення» Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» щодо спрощення розміщення технічних засобів електронних комунікацій (реєстр. № **5811**, КМУ, Д.Шмигаль).

Законопроект розроблено з метою спрощення процедури отримання мобільними операторами права на користування земельними ділянками для розміщення технічних засобів електронних комунікацій для надання 95% населення України доступу до мобільного високошвидкісного інтернету, опосередкованого стимулювання екотуризму, рекреації, туризму.

На засіданні 26 січня 2022 року Комітет розглянув підготовлений до другого читання проект Закону із реєстр. № 5811 та рекомендував Верховній Раді України прийняти його в другому читанні та в цілому.

Верховна Рада України на пленарному засіданні 17 лютого 2022 року прийняла даний законопроект в цілому як Закон. Після підписання Президентом України та опублікування Закон набрав чинності 27 липня 2022 року.

► Проект Закону України про внесення змін до статті 16 Закону України «Про поховання та похоронну справу» щодо особливостей поховання померлих одиноких громадян (реєстр. № **6111**, н.д. С.Кузьмініх, В.Зуб).

Законопроект подано з метою закріплення на законодавчому рівні можливості використання в якості навчального анатомічного матеріалу в 23 медичних закладах вищої освіти тіл померлих одиноких громадян, осіб без

певного місця проживання, громадян, від поховання яких відмовилися рідні та тіл знайдених невпізнаних трупів.

Комітет на своєму засіданні 26 січня 2022 року вирішив рекомендувати Верховній Раді України даний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні відхилити. Законопроект знято з розгляду.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження будівельного інформаційного моделювання (ВІМтехнології) на всіх етапах життєвого циклу об'єктів та науково-технічного супроводу об'єктів, удосконалення процедури обстеження об'єктів, прийнятих в експлуатацію в установленому законодавством порядку (реєстр. № **6383**, КМУ, Д.Шмигаль).

Метою законопроекту є створення правових умов для використання сучасних технологій будівельного інформаційного моделювання як одного з ключових інструментів для подальшого реформування, модернізації та цифрової трансформації будівельної галузі України.

Проект акта направлений на запровадження загальної цифровізації будівельних процесів на всіх етапах життєвого циклу об'єктів (від проектування до ліквідації), в тому числі, на врегулювання питань здійснення науковотехнічного супроводу та удосконалення процедури обстеження об'єктів, прийнятих в експлуатацію в установленому законодавством порядку.

Комітет розглянув даний законопроект на засіданні 1 червня 2022 року та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

8 липня 2022 року Парламент за наслідками розгляду в першому читанні прийняв зазначений законопроект за основу із скороченням строку підготовки до другого читання. Наразі законопроект готується Комітетом до розгляду у другому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» щодо встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території населених пунктів з метою увічнення пам'яті осіб, які брали участь у захисті Батьківщини (реєстр. № **6483**, КМУ, Д.Шмигаль).

Метою законопроекту є створення законодавчого підґрунтя для увічнення пам'яті осіб, які брали участь у захисті Батьківщини, що загинули під час участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України у Донецькій та Луганській областях.

Передбаченими проектом змінами до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» запропоновано розміщення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок для увічнення пам'яті осіб, які брали участь у захисті Батьківщини, що загинули під час участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи здійсненні заходів із забезпечення національної

безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації проти України у Донецькій та Луганській областях, здійснювати у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України. Тож до повноважень Кабінету Міністрів України пропонується віднести затвердження Порядку встановлення пам'ятних знаків, меморіальних та інформаційних дощок на території населених пунктів з метою увічнення пам'яті осіб, які брали участь у захисті Батьківщини. Встановлюється також, що порядок розміщення малих архітектурних форм у затверджених відповідними органами місцевого самоврядування правилах благоустрою населеного пункту має узгоджуватися із визначеним Кабінетом Міністрів України Порядком.

За наслідками розгляду на засіданні 16 лютого 2022 року Комітет рекомендував Верховній Раді України вказаний законопроект за наслідками розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання. Законопроект знято з розгляду.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності (реєстр. № 7282, н.д. О.Шуляк, В.Безгін, В.Іванов, О.Дунда, О.Аліксійчук та інші).

Законопроект визначає законодавчі аспекти розміщення, будівництва будівель та споруд, призначених для життєзабезпечення осіб, які втратили житло внаслідок надзвичайних ситуацій, в тому числі бойових дій та терористичних актів, розміщення виробничих потужностей підприємств, переміщених (евакуйованих) внаслідок збройної агресії Російської Федерації, а також забезпечення перших кроків з відновлення населених пунктів (територій), які постраждали внаслідок збройної агресії Російської Федерації, або проведення робіт з ліквідації її наслідків.

18 квітня 2022 року Комітет на своєму засіданні розглянув вказаний законопроект та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України та скоротивши наполовину строк подання пропозицій і поправок суб'єктами права законодавчої ініціатив.

21 квітня 2022 року Парламент прийняв зазначений законопроект в першому читанні за основу із скороченням строку підготовки до другого читання.

На засіданнях 2 та 10 травня 2022 року Комітет розглянув у другому читанні законопроект з реєстр. №7282. Комітетом було опрацьовано 243 поправки та пропозиції від 13 народних депутатів України. Доопрацьованим законопроектом вносяться зміни до законів України «Про інвестиційну діяльність», «Про будівельні норми», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про ціни і ціноутворення», «Про стандартизацію», «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж», «Про внесення змін до деяких

законодавчих актів України щодо планування використання земель», «Про надання будівельної продукції на ринку».

Комітет за наслідками розгляду рекомендував Верховній Раді України прийняти його в другому читанні та в цілому.

12 травня 2022 року Верховна Рада України розглянула на пленарному засіданні вказаний законопроект у другому читанні та прийняла його в цілому як Закон. Після підписання Президентом України та опублікування Закон набрав чинності 9 червня 2022 року.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій (реєстр. № **7398**, н.д. О.Шуляк, О.Дунда, В.Безгін, А.Клочко, І.Юнаков, О.Аліксійчук, Д.Чорний, О.Качура та інші).

Законопроект розроблено з метою вжиття додаткових заходів у сфері будівельної діяльності, пов'язаних із захистом населення від вибухів, вибухових хвиль, ураження небезпечними хімічними, радіоактивними і біологічно небезпечними речовинами.

Проектом Закону, зокрема, пропонується: включення до складу містобудівної документації на регіональному та місцевому рівнях розділу щодо інженерно-технічних заходів цивільного захисту; включення до складу проектної документації на будівництво об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з середніми (СС2) та значними (СС3) наслідками, розділу щодо інженерно-технічних заходів цивільного захисту; встановлення додаткової підстави для відмови органу державного архітектурно-будівельного контролю у видачі сертифіката про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта при недотриманні вимог, передбачених розділом щодо інженерно-технічних заходів цивільного захисту.

Розглянувши законопроект з реєстр. № 7398 на засіданні 15 червня 2022 року, Комітет рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

На пленарному засіданні 19 червня 2022 року Парламент за наслідками розгляду законопроекту з реєстр. №7398 прийняв його за основу із скороченням строку підготовки до другого читання.

22 липня 2022 року Комітет розглянув даний законопроект у другому читанні. Комітетом було розглянуто 169 поправок та пропозицій, що надійшли від 12 народних депутатів України. За наслідками розгляду Комітет рекомендував Парламенту прийняти зазначений законопроект в другому читанні та в цілому.

На пленарному засіданні 29 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла законопроект з реєстр. №7398 в цілому як Закон. Після підписання Президентом України та опублікування Закон набрав чинності 24 жовтня 2022 року.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо інформування споживачів про виробників будівельної продукції, які пов'язані економічними зв'язками з державою – агресором (реєстр. № 7618, н.д. О.Шуляк, Д.Чорний, А.Клочко, В.Безгін, В.Іванов, О.Аліксійчук та інші).

Законопроект розроблений з метою «отримання українським споживачем необхідної, доступної, достовірної інформації про імпортовану будівельну продукцію, виробники якої відмовляються йти з російського ринку та разом з тим залишаються на ринку України. Така інформація повинна бути надана споживачеві до придбання ним будівельної продукції, що забезпечить можливість свідомого і компетентного вибору».

Комітет розглянув законопроект на засіданні 5 вересня 2022 року та ухвалив висновок – рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект з реєстр. №7618 за основу з доопрацюванням його положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України в першому читанні.

Енергоефективність у будівельній галузі

Комітет розглянув 1 проект Закону, головним з підготовки якого визначався Комітет:

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель (реєстр. № 6485, КМУ, Д.Шмигаль).

Метою законопроекту є усунення бар'єрів на шляху до широкомасштабної реалізації проектів з впровадження енергоефективних заходів та термомодернізації житлових та громадських будівель, в тому числі у випадках надання державної підтримки на їх реалізацію.

Проектом передбачено зміни до Законів України «Про Фонд енергоефективності», «Про енергетичну ефективність будівель», «Про запровадження нових інвестиційних можливостей, гарантування прав та законних інтересів суб'єктів підприємницької діяльності для проведення масштабної енергомодернізації» та деяких інших, які спрямовано на: скорочення кількості процедур та часу їх здійснення, необхідних для реалізації проектів з впровадження енергоефективних заходів та термомодернізації житлових будівель; створення можливості реалізації часткових проектів з впровадженням чітких критеріїв щодо результатів їх реалізації в частині показників енергетичної ефективності; приведення положень Закону України «Про енергетичну ефективність будівель» у відповідність з оновленими повноваженнями центральних органів виконавчої влади.

На засіданні Комітету 23 лютого 2022 року Комітет рекомендував Парламенту законопроект з реєстр. №6485 за наслідками розгляду в першому

читанні прийняти за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

31 травня 2022 року Верховна Рада України прийняла законопроект в першому читанні за основу із скороченням строку підготовки до другого читання.

Комітет на своєму засіданні 29 червня 2022 року розглянув 553 поправки та пропозиції, що надійшли від 10 народних депутатів України, до вказаного законопроекту. За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок – рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. №6485 прийняти в другому читанні та в цілому.

На пленарному засіданні 9 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла законопроект з реєстр. №6485 в цілому. Після підписання Президентом України та опублікування Закон набрав чинності 3 серпня 2022 року.

Житлова політика

За даним напрямком Комітет на своїх засіданнях розглянув 4 законопроекти, головним з підготовки яких визначався Комітет:

► Проект Закону України про дерадянізацію законодавства України (реєстр. № **4284**, н.д. Стефанчук Р.О. та інші).

Метою законопроекту є «відрадянщення актів законодавства України, як шляхом внесення відповідних змін до існуючих законів, так і визнанням такими, що не застосовуються на території України деяких нормативно-правових актів (або їх положень) органів державної влади і управління Союзу РСР і Української РСР (Української СРР), які, формально зберігаючи свою чинність, не здійснюють регулюючого впливу, або, навпаки, є такими, що донині регулюють певне коло суспільних відносин, хоча і застосовувана термінологія в них та підходи до предметного врегулювання є застарілими, неактуальними й концептуально несумісними із законодавством України».

Комітет на засіданні 20 квітня 2022 року розглянув 427 поправок та пропозицій від 22 народних депутатів України, що надійшли до законопроекту з реєстр. № 4284, та за наслідками розгляду рекомендував Парламенту прийняти його в другому читанні та в цілому.

Даний законопроект на пленарному засіданні Верховної Ради України 21 квітня 2022 року було прийнято в цілому як Закон та після підписання Президентом України і опублікування він набрав чинності 7 травня 2022 року.

► Проект Закону України про гарантування речових прав на об'єкти нерухомого майна, які будуть споруджені в майбутньому (реєстр. № **5091**, н.д. Шуляк О.О. та інші).

Законопроектом пропонується встановити умови, за яких об'єкти незавершеного будівництва, майбутні об'єкти нерухомості можуть бути об'єктами цивільних прав; визначити особливості інвестування та фінансування

об'єктів, що споруджуються з використанням недержавних коштів; визначити основні вимоги до розкриття замовником будівництва (девелопером будівництва, управителем фонду фінансування будівництва) інформації про подільний об'єкт незавершеного будівництва (багатоквартирний будинок); запровадити механізм державної реєстрації права власності на об'єкти незавершеного будівництва та майбутні об'єкти нерухомості та інше.

Комітет на своїх засіданнях 22, 27 та 11 серпня 2022 року розглянув 706 поправок та пропозицій, що надійшли від 19 народних депутатів України, до вказаного законопроекту. За наслідками розгляду Комітет ухвалив висновок – рекомендувати Верховній Раді України законопроект з реєстр. №5091 прийняти в другому читанні та в цілому.

На пленарному засіданні 15 липня 2022 року Верховна Рада України прийняла законопроект в цілому як Закон та після підписання Президентом України і опублікування він набрав чинності 10 жовтня 2022 року.

► Проект Закону України про здійснення комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду (реєстр. № **6458**, КМУ, Д.Шмигаль).

Законопроект розроблено з метою удосконалення механізму здійснення комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду.

Проектом Закону передбачається прийняти Закон України «Про здійснення комплексної реконструкції кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду», а Закон України від 22 грудня 2006 року № 525-V «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» визнати таким, що втратив чинність. Також передбачається внести зміни до Закону України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності» та Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито».

Комітет на своєму засіданні 11 серпня 2022 року розглянув зазначений законопроект та рекомендував Парламенту за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

На пленарному засіданні 21 вересня 2022 року законопроект було прийнято Верховною Радою України за основу. Наразі законопроект готується Комітетом до розгляду у другому читанні.

► Проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо спрощення управління багатоквартирними будинками (реєстр. № **7029**, н.д. Д.Нальотов, О.Літвінов, А.Клочко, О.Шуляк, Д.Микиша та інші).

Метою законопроекту є спрощення управління багатоквартирними будинками, зокрема через «мінімізацію бар'єрів» для прийняття рішень співвласниками багатоквартирного будинку.

Проектом пропонуються вдосконалити законодавчі аспекти відносно здійснення права власності у багатоквартирному будинку і реалізації прав співвласників багатоквартирного будинку під час прийняття ними рішень щодо його утримання та управління, що стосуються, зокрема, запровадження віддаленого (у режимі відеоконференції) проведення зборів та обговорення на них питань, встановлення механізму письмового опитування шляхом створення листків опитування в електронній формі, зменшення вимог до підрахунку голосів на зборах та оформлення протоколу таких зборів, скасування процедури обрання на загальних зборах представників і вирішення питань зборами представників, спрощення механізму інформування про проведення зборів співвласників та про наслідки прийнятих рішень, а також стосовно подання документів для державної реєстрації об'єднання співвласників багатоквартирного будинку або асоціації об'єднань співвласників багатоквартирного будинку.

Комітет розглянув даний законопроект на засіданні 22 липня 2022 року та ухвалив висновок – рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти його за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України. Наразі законопроект очікує розгляду Парламентом України в першому читанні.

РОБОЧІ ГРУПИ КОМІТЕТУ

Комітет при здійсненні законопроектної функції має право:

... 5) **створювати робочі групи** і призначати їх керівників із числа членів комітету для підготовки проектів актів Верховної Ради України, питань, що обговорюються на засіданнях комітетів, проектів рішень, рекомендацій, висновків комітетів;

*стаття 15
Закону України
«Про комітети Верховної Ради України»*

За 2022 рік Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, керуючись статтею 15 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», створив 4 робочі групи Комітету з підготовки і опрацювання окремих питань, віднесених до його предмету відання.

► На засіданні Комітету 20 квітня 2022 року Комітет створив Робочу групу з розробки законодавчих актів, спрямованих на забезпечення просторового планування та комплексної відбудови населених пунктів і регіонів.

Співголовами Робочої групи було визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування О.Шуляк, народного депутата України, голову підкомітету з питань містобудування, благоустрою та земельних відносин у межах територій забудови Г.Бондар, народного депутата України, голову підкомітету з питань будівництва та проектування О.Дунду.

До Робочої групи запрошено народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, а також асоціацій, об'єднань, неурядових організацій, науковці, експерти у сфері містобудівної політики.

► Також на засіданні Комітету, що відбулося 20 квітня 2022 року, було утворено Робочу групу з розробки законодавчих актів з питань житлової політики та забезпечення громадян житлом, в тому числі тих, які втратили його внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Співголовами Робочої групи було визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування О.Шуляк, народного депутата України, голову підкомітету з питань житлової політики та захисту інвестицій в об'єкти будівництва А.Стріхарського, народного депутата України, голову підкомітету з питань технічного регулювання і ціноутворення у будівництві, енергоефективності у будівельній галузі І.Юнакова.

До участі в роботі Робочої групи запрошено народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої

влади, а також асоціацій, об'єднань, неурядових організацій, науковці, експерти у сфері житлової політики.

► На засіданні Комітету 16 листопада 2022 року Комітет створив Робочу групу щодо визначення пріоритетів та заходів з питань комплексного відновлення територій (областей, територіальних громад), постраждалих внаслідок збройної агресії проти України, або в яких сконцентровані соціально-економічні, інфраструктурні, екологічні та інші кризові явища.

Головою Робочої групи було визначено народного депутата України, Заступника Голови Комітету О.Шуляк.

До Робочої групи запрошено народних депутатів України, представників Апарату Верховної Ради України, Офісу Президента України, Секретаріату Кабінету Міністрів України, центральних органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників уповноважених органів містобудування та архітектури, а також асоціацій, об'єднань, неурядових організацій, науковці, експерти у сфері містобудівної діяльності.

► На засіданні Комітету, що відбулося 16 листопада 2022 року було внесено зміни до рішення Комітету від 17 червня 2020 року «Про створення Робочої групи щодо врегулювання проблемних питань смт. Коцюбинське Київської області» з метою врегулювання правового статусу Коцюбинської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області та Славутицької міської територіальної громади Вишгородського району Київської області, змінено співголів та склад Робочої групи.

Співголовами Робочої групи визначено народного депутата України, Першого заступника Голови Комітету Р.Лозинського та народного депутата України, голову підкомітету з питань будівельних матеріалів О.Аліксійчука.

Співголовам доручено розробити дорожню карту з врегулювання правового статусу Коцюбинської селищної територіальної громади Бучанського району Київської області та Славутицької міської територіальної громади Вишгородського району Київської області.

До участі в роботі Робочої групи запрошено народних депутатів України, представників Міністерства розвитку громад та територій України, Коцюбинської селищної ради, Славутицької міської ради, Київської міської ради, Київської обласної ради, Чернігівської обласної ради, неурядових організацій, науковців, експертів та інших зацікавлених осіб.

► 21 квітня 2022 року Указом Президента України «Питання Національної ради з відновлення України від наслідків війни» № 266/2022 був утворений консультативно-дорадчий орган при Президентові України – Національна рада з відновлення України від наслідків війни.

Основними завданнями Ради є: розроблення плану заходів з післявоєнного відновлення та розвитку України, який, зокрема, передбачатиме відновлення і розбудову транспортної, медичної, соціальної, комунальної, виробничої інфраструктури та житла, інфраструктури енергетики, зв'язку, військової

інфраструктури і військово-промислового комплексу, структурну модернізацію та перезапуск економіки, заходи з подолання безробіття, підтримки сімей з дітьми, вразливих верств населення, осіб, які опинилися у складних життєвих обставинах внаслідок війни, відновлення та збереження об'єктів культурної спадщини; визначення та напрацювання пропозицій щодо пріоритетних реформ, прийняття та реалізація яких є необхідними у воєнний і післявоєнний періоди; підготовка стратегічних ініціатив, проектів нормативно-правових актів, прийняття і реалізація яких є необхідними для ефективної роботи та відновлення України у воєнний і післявоєнний періоди.

Народні депутати України – члени Комітету увійшли до складу робочих груп, що утворені при Національній раді, зокрема, таких як: з питань аудиту збитків, понесених внаслідок війни; з питань відновлення та розбудови інфраструктури; з питань модернізації та розвитку сфери безпеки і оборони; з питань державного управління; з питань будівництва, містобудування, модернізації міст та регіонів; з питань молоді та спорту та інших робочих груп.

СЛУХАННЯ, КРУГЛІ СТОЛИ, ФОРУМИ, РОБОЧІ ЗУСТРІЧІ

Планами роботи Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування на період шостої, сьомої та восьмої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання, з огляду на положення статей 14, 28 та 42 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», передбачалося проведення комітетських заходів, що включали, зокрема, комітетські слухання, виїзні засідання Комітету, форуми, круглі столи та робочі зустрічі. Проте, у зв'язку із широкомасштабною збройною агресією проти України, Комітет був вимушений скорегувати плани роботи, скасувати та перенести ті чи інші заходи на пізніші терміни. Разом з тим, частину з них було проведено, в тому числі в режимі відеоконференції.

ФОРМИ РОБОТИ КОМІТЕТІВ

...
Комітети можуть організовувати «круглі столи», конференції та інші заходи, проведення яких не суперечить законодавству України.

*стаття 42
Закону України
«Про комітети Верховної Ради
України»*

► Комітет провів 18 лютого 2022 року круглий стіл на тему: «Законодавче забезпечення організації та проведення місцевого референдуму в Україні».

Захід відбувся у гібридному форматі за сприяння та підтримки Проекту Ради Європи «Підтримка конституційних і правових реформ, конституційне правосуддя та надання допомоги Верховній Раді у проведенні реформ, спрямованих на підвищення її ефективності».

У роботі круглого столу взяли участь народні депутати України, голова Офісу Ради Європи в Україні С.Ньорлов, представники державних органів, асоціацій органів місцевого самоврядування, вітчизняних і міжнародних організацій та інституцій. Модератором заходу виступила заступник Голови Комітету, голова підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії А.Загоруйко.

Під час круглого столу член Робочої групи з розробки проектів законів з питань народовладдя Ю.Кириченко поінформувала учасників круглого столу про законодавче регулювання інституту місцевого референдуму в Україні, стадії напрацювання Робочою групою тексту законопроекту про місцевий референдум та провела презентацію проекту Закону України «Про місцевий референдум» за реєстр. № 5512. Член Венеційської комісії Н.Алівізатос та експерт з питань виборів Бюро з демократичних інститутів і прав людини Е.Гунарі представили висновок Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської комісії) щодо законопроекту з реєстр. № 5512.

Учасники круглого столу обмінялися думками щодо основних положень законопроекту та висновку Венеційської комісії, а також окреслили можливі напрямки вдосконалення зазначеного законопроекту.

► 17 червня 2022 року Львівським національним університетом імені Івана Франка у співпраці з Комітетом була проведена міжнародна науково-практична конференція «Децентралізація публічної влади в Україні: здобутки, проблеми та перспективи». Подія відбулася у змішаному форматі з використанням платформи ZOOM.

Конференція проходила у форматі роботи панелей, під час яких народні депутати України – члени Комітету, представники органів місцевого самоврядування, науковці та експерти мали змогу дискутувати й обмінюватись ідеями щодо науково-методологічних та організаційно-правових основ реформи децентралізації влади в Україні у світлі зарубіжного досвіду, організаційно-правового забезпечення і особливостей функціонування органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану.

Також учасники конференції обмінялися думками щодо законодавчого забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, забезпечення відновлення інфраструктури населених пунктів, діяльності органів місцевого самоврядування щодо забезпечення прав внутрішньо переміщених осіб та напрацювали низку важливих ідей, які є актуальними рішеннями багатьох сучасних проблем.

► В червні-липні 2022 року в Міністерстві розвитку громад та територій України відбулися робочі зустрічі із доопрацювання тексту проекту Закону України про порядок вирішення питань адміністративно територіального устрою України (реєстр. №4664), який Парламент за наслідками розгляду у першому читанні направив до Комітету для підготовки на повторне перше читання.

На зустрічах, зокрема, обговорювалися проблемні питання законопроекту, які потребують врегулювання: визначення підстав та порядку затвердження (в тому числі зміни конфігурації) територій територіальних громад; особливості реорганізації органів місцевого самоврядування у разі зміни адміністративно-територіального устрою; статус поселень; фінансування заходів пов'язаних із змінами адміністративно-територіального устрою; визначення понять місто, селище, село та особливостей встановлення (зміни) їх меж та інші питання.

Участь у заходах взяли: голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгін, представники Міністерства розвитку громад та територій України, працівники секретаріату Комітету, науковці та експерти.

► Комітет 26 липня 2022 року провів круглий стіл на тему: «Реформування законодавства про службу в органах місцевого самоврядування».

Захід відбувся у режимі відеоконференції на платформі ZOOM за сприяння та підтримки Проекту USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА»), Проекту ЄС «Підтримка комплексної реформи державного управління в Україні» (EU4PAR), Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа публічної адміністрації в Україні», у партнерстві з Національним агентством України з питань державної служби, Програмою USAID «Децентралізація приносить кращі результати та

ефективність» (DOBRE), Швейцарсько-українським проектом «Децентралізація для розвитку демократичної освіти» (DECIDE) та всеукраїнськими асоціаціями органів місцевого самоврядування.

У роботі круглого столу взяли участь народні депутати України, Перший заступник Голови Верховної Ради України О.Корнієнко, Керівник Департаменту демократії і врядування Генерального директорату – II з питань демократії Генерального секретаріату Ради Європи Д.Попеску, Керівник Проекту «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА») Г.Абрахам, Голова Програми підтримки вдосконалення врядування та менеджменту (SIGMA) Г.Вірант, представники державних органів, асоціацій органів місцевого самоврядування, вітчизняних і міжнародних організацій та інституцій. Модератором заходу виступив голова підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування В.Безгін.

Під час заходу Голова Національного агентства України з питань державної служби Н.Алюшина поінформувала про основні новели проекту Закону про службу в органах місцевого самоврядування (реєстр. № 6504). Крім того, учасники заходу мали можливість ознайомитися з експертними висновками Ради Європи та програми SIGMA до законопроекту, заслухати позиції представників місцевого самоврядування, депутатських фракцій і груп, державних органів, вітчизняних і міжнародних організацій та інституцій.

► 8 вересня 2022 року у режимі відеоконференції на платформі ZOOM відбулося обговорення на тему: «Створення мережі захисних споруд цивільного захисту, спроможних забезпечити максимальний рівень безпеки громадян».

Захід було проведено за ініціативи народного депутата України, Заступника Голови Комітету О.Шуляк та Міністерства розвитку громад та територій України в форматі діалогу з Комітетом Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування, представниками Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-дослідних інститутів, базових організацій та експертів у сфері містобудування, проектування та цивільного захисту.

На заході обговорено питання щодо нових підходів до забезпечення населення спорудами цивільного захисту та щодо напрацювання комплексних змін до нормативної бази, розроблення нових державних будівельних норм з проектування та будівництва об'єктів цивільного захисту населення в рамках реалізації положень прийнятого Верховною Радою України 29.07.2022 Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення вимог цивільного захисту під час планування та забудови територій» (№ 2476-IX).

Учасниками заходу підтверджено важливість обговорюваної тематики та запропоновано продовжити роботу у форматі наступних on-line зустрічей для обговорення проектів нормативно-правових актів, що напрацьовуються Мінрегіоном, ДСНС та залученими експертами.

► 4 жовтня 2022 року на майданчику підкомітету з питань будівництва та проектування Комітету було проведено обговорення проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження будівельного інформаційного моделювання (BIM-технології) на всіх етапах життєвого циклу об'єктів та науково-технічного супроводу об'єктів, удосконалення процедури обстеження об'єктів, прийнятих в експлуатацію в установленому законодавством порядку (реєстр. № 6383) за участі Міністерства розвитку громад та територій України з метою обговорення актуальних питань запровадження будівельного інформаційного моделювання (BIM-технологій) як одного з ключових інструментів для подальшого реформування, модернізації та цифрової трансформації будівельної галузі України.

До участі у заході було запрошено народних депутатів України, представників Міністерства розвитку громад та територій України, представників вищих навчальних закладів, фахівців з питання запровадження будівельного інформаційного моделювання, які проінформували, що таке BIM-технології в проектуванні та будівництві, який плюс для економіки від запровадження будівельного інформаційного моделювання, продемонстрували презентації роботи BIM-технологій, доповіли, як наразі іде підготовка кадрів у провідних ВНЗ з питань запровадження новітніх технологій у будівництві.

► 19 грудня 2022 року на майданчику підкомітету з питань адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування і підкомітету з питань виборів, референдумів та інших форм безпосередньої демократії Комітету у м. Житомир відбувся відкритий діалог на тему: «Оптимізація адміністративно-територіального устрою та її вплив на територіальну організацію і адміністрування виборів».

В рамках даного заходу обговорено цілі, етапи реформування та основні виклики, обумовлені військовою агресією російської федерації проти України, у сферах місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою України, служби в органах місцевого самоврядування та виборчого законодавства, а також окреслено зміст комплексних законодавчих змін із зазначених питань.

У заході взяли участь народні депутати України, представники Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України, Центральної виборчої комісії, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування, експертного середовища.

Відкритий діалог відбувся за сприяння та підтримки Проекту USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА»), Програми USAID «РАДА: наступне покоління», Міжнародної фундації виборчих систем (IFES).

► На виконання положень Закону України «Про адміністративну процедуру» Міністерством юстиції України з представниками центральних органів виконавчої влади, міжнародних організацій, громадськістю та працівниками секретаріату Комітету було проведено в онлайн режимі ряд

робочих зустрічей для обговорення та напрацювання критеріїв для перегляду законодавчих актів та забезпечення виконання Плану організації підготовки проектів та виконання інших завдань, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 17 лютого 2022 року № 2073-ІХ «Про адміністративну процедуру»

ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Впродовж звітнього періоду Комітет з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування в рамках виконання контрольних повноважень здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів, віднесених до предмету його відання, у діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, оперативно реагував на обставини, що склалися у відповідних сферах суспільних відносин і потребували його висновків та роз'яснень, визначення позиції або втручання у перебіг ситуації.

КОНТРОЛЬНА ФУНКЦІЯ КОМІТЕТІВ

*статті 14, 24-33'
Закону України
"Про комітети Верховної Ради України"*

► Комітет на засіданні 26 січня 2022 року заслухав інформацію Національної комісії зі стандартів державної мови щодо проведення іспитів громадянами, яким потрібно підтверджувати рівень володіння державною мовою для виконання службових обов'язків.

Заслухавши інформацію Нацкомісії та всебічно обговоривши питання, Комітет вирішив за наслідками розгляду звернутися до обласних державних адміністрацій та обласних рад з рекомендацією сприяти Нацкомісії щодо розвитку мережі іспитування в громадах, беручи до уваги меморандум про співпрацю між Нацкомісією і Асоціацією міст України.

Крім того, Комітет ухвалив рішення звернутися до Кабінету Міністрів України з пропозицією щодо збільшення структури апарату Нацкомісії та забезпечення створення національного центру іспитування на знання державної мови у місті Києві.

► 2 лютого 2022 року Комітет відповідно до вимог Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 2002 року № 153 «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги», заслухав інформацію про результати поточного моніторингу проекту «Місцеве спостереження за політичними процесами в Україні», що реалізується Всеукраїнською громадською організацією «Громадянська мережа «ОПОРА», вирішивши результати реалізації проекту «Місцеве спостереження за політичними процесами в Україні» у 2021 році визнати задовільними.

5 вересня 2022 року Комітет на своєму засіданні заслухав інформацію про результати поточного моніторингу проекту за перше півріччя 2022 року та за наслідками розгляду питання вирішив визнати задовільними результати реалізації проекту за вказаний період.

8 грудня 2022 року Комітет заслухав на своєму засіданні звіт про заключний моніторинг реалізації зазначеного проекту міжнародної технічної допомоги.

За наслідками розгляду звіту Комітет визнав результати реалізації проекту «Місцеве спостереження за політичними процесами в Україні» задовільними та відзначив високу якість проведеної експертами Всеукраїнської громадської організації «Громадянська мережа «ОПОРА» роботи в рамках реалізації вказаного проекту та значний внесок організації в розвиток демократичних процесів в Україні.

Також на цьому ж засіданні Комітет підтримав пропозицію Всеукраїнської громадської організації «Громадянська мережа «ОПОРА» продовжити партнерство з Комітетом і виступити бенефіціаром нового проекту «Місцеве спостереження за виборами і політичними процесами», що реалізується Всеукраїнською громадською організацією «Громадянська мережа «ОПОРА» за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Передбачається, що новий проект «Місцеве спостереження за виборами і політичними процесами» буде впроваджуватися до 31 січня 2026 року та буде зосереджений на досягненні трьох цілей: поліпшення середовища виборчих та політичних процесів завдяки ефективній адвокації громадянського суспільства та ініціатив із спостереження; покращення справедливості та чесності виборів в Україні за допомогою внутрішнього спостереження; збільшення та стала діяльність організацій внутрішнього спостереження за виборами.

Протягом періоду діяльності проекту основним напрямом заходів Громадянської мережі ОПОРА буде зміцнення інститутів демократії в Україні з метою їх наближення до європейських стандартів, а також захисту прав людини та політичних прав громадян через якісну законодавчу базу та моніторинг імплементації забезпечення виборчих прав в ході виборчих кампаній.

► На засіданні Комітету 16 лютого 2022 року було презентовано результати проведеного на запит Комітету дослідження практики застосування та ефективності законодавства з організації надання адміністративних послуг, здійсненого за сприяння Вестмінстерської фундації за демократію.

Комітетом в рамках виконання контрольної функції проведено аналіз ефективності застосування Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації мережі та функціонування центрів надання адміністративних послуг та удосконалення доступу до адміністративних послуг, які надаються в електронній формі».

Метою аналізу було дослідження ефективності та впливу зазначеного Закону на організацію і підвищення якості надання адміністративних послуг, а також результативності передбачених Законом заходів щодо розбудови мережі ЦНАП органами місцевого самоврядування у зв'язку із їх ліквідацією при райдержадміністраціях.

Отримані результати показали, що запроваджені Законом заходи спрямовані на покращення доступу громадян та бізнесу до адміністративних

послуг та покращення якості надання таких послуг досягли своєї мети та були ефективними.

Для досягнення ще кращого результату учасниками опитування запропоновано продовжити створення мережі ЦНАП в новоутворених громадах, доповнити перелік послуг, які надаються в ЦНАП послугами Пенсійного фонду та повним спектром послуг з реєстрації актів цивільного стану, збільшити державну фінансову підтримку на створення або реконструкцію ЦНАП, врегулювати питання доступу до державних реєстрів, посилити контроль за своєчасністю розроблення Кабінетом Міністрів України необхідних нормативно-правових актів з питань надання адміністративних послуг, продовжити роботу щодо переведення надання адміністративних послуг в електронну форму.

За результатами проведеного дослідження були напрацьовані рекомендації для всіх гілок влади, що враховують побажання учасників опитування.

► На запит Комітету громадською організацією «ДЕСПРО», що створена на основі діяльності Швейцарсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» DESPRO, був проведений аналіз застосування законодавства щодо інституту старост.

В рамках контрольної функції Комітет звернувся до обласних державних адміністрацій та обласних військово-цивільних адміністрацій з проханням надати інформацію про виконання сільськими, селищними, міськими радами на території відповідної області вимог Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» щодо утворення старостинських округів та затвердження старост.

Для аналізу обласними державними адміністраціями та військово-цивільними адміністраціями було надано Комітету інформацію по кожній територіальній громаді, що включала: назви старостинських округів, кількість населених пунктів, кількість жителів відповідного старостинського округу, дату створення старостинського округу, прізвища, імена, по батькові та дата затвердження старост.

Дослідженням, зокрема, було встановлено, що в різних областях використано різні практики і не завжди дотримана логіка, закладена законодавцем щодо утворення старостинських округів, вимог до таких округів та затвердження старост. У 24 областях загалом створено 7494 старостинських округи. Найбільшу кількість старостинських округів створено у Вінницькій області – 507, Львівській області – 485 та Житомирській області – 465, а найменшу – у Чернівецькій області – 188, Донецькій області – 157 та Луганській області – 118. Із 1428 територіальних громад щодо яких надано інформацію про створення старостинських округів, взагалі не створено старостинських округів у 136 територіальних громадах, що становить 9,5%.

За результатами аналізу були напрацьовані відповідні рекомендації для Міністерства розвитку громад та територій України, місцевим державним адміністраціям, сільським, селищним, міським радам та асоціаціям органів місцевого самоврядування.

22 серпня 2022 року Комітет спільно із громадською організацією «ДЕСПРО» презентували результати зазначеного дослідження.

► 12 травня 2022 року було прийнято Закон України №2259-IX «Про внесення змін до деяких законів України щодо функціонування державної служби та місцевого самоврядування у період дії воєнного стану» в якому, серед іншого, було врегульовано особливості здійснення повноважень органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану, визначено підстави припинення повноважень місцевих рад, уточнено повноваження військових адміністрацій та їх начальників, спрощено процедури прийняття кадрових рішень щодо посад в органах місцевого самоврядування, посад керівників суб'єктів комунального сектору економіки в умовах воєнного стану тощо.

У зв'язку із цим задля аналізу практики застосування законодавчих актів та з огляду на важливість оперативного реагування на виклики в системі публічного управління в умовах воєнного стану, Комітет в рамках контрольної функції ініціював низку досліджень щодо функціонування органів місцевого самоврядування в умовах воєнного стану.

З вищезазначеною метою Комітет в червні 2022 року звернувся до обласних військових адміністрацій та всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування з проханням надати відповідну інформацію.

► 18 травня 2022 року на засіданні підкомітету з питань будівельних матеріалів було заслухано інформацію Міністерства економіки України та Міністерства розвитку громад та територій України щодо реалізації норм Закону України «Про надання будівельної продукції на ринку» в частині імплементації Регламенту (ЄС) № 305/2011 Європейського Парламенту щодо будівельної продукції.

► За дорученням Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування розглянув на засіданні 8 грудня 2022 року пропозиції Кабінету Міністрів України, Офісу Президента України, що надійшли до проекту Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік. Розглянувши зазначені пропозиції, Комітет схвалив узгоджені з Кабінетом Міністрів України та Офісом Президента України пропозиції Комітету до проекту Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2023 рік.

Також на виконання частини четвертої статті 19¹ Регламенту Верховної Ради України у Комітеті підготовлено Звіт про стан виконання Плану законопроектної роботи Верховної Ради України за 2022 рік.

► В рамках співпраці з проектом «Модельний комітет», що впроваджується Програмою USAID «РАДА: наступне покоління», спрямованої, зокрема на здійснення Комітетом контрольної функції, розпочато аналіз ефективності Закону України «Про співробітництво територіальних громад» (17 червня 2014

року № 1508-VII) з використанням методики з постзаконодавчого контролю (post-legislative scrutiny), що застосовується парламентом Великобританії, адаптовану до українських реалій. Застосування даної методики дозволяє здійснити повний та всебічний процес оцінювання ефективності організації співробітництва територіальних громад в умовах реформи місцевого самоврядування та викликах, пов'язаних із режимом воєнного стану, а також виявити причинно-наслідкові зв'язки між законодавчою базою та всіма можливими наслідками задля ефективної організації міжмуніципального співробітництва та реалізації територіальними громадами спільних проєктів для покращення якості надання публічних послуг жителями, розвитку територіальних громад. З цією метою на офіційному сайті Комітету активовано опитування, яке триватиме до 21 січня 2023 року.

Результати дослідження стануть інформаційним підґрунтям для подальших етапів аналізу та вдосконалення законодавства в частині співробітництва територіальних громад. Дане дослідження проводиться за сприяння Програма USAID ПАДА: наступне покоління та Westminster Foundation for Democracy.

► 21 квітня 2022 року було прийнято Закон України № 2215-IX «Про дерадянізацію законодавства України», який набрав чинності 7 травня 2022 року. Пунктом 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» вказаного Закону Кабінету Міністрів України було надано низку доручень, спрямованих на забезпечення впровадження та виконання його положень. Зокрема, щодо приведення протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом своїх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом, затвердження протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом плану заходів з опрацювання нормативно-правових актів Союзу РСР та Української РСР (Української СРР) з метою визначення положень, які доцільно інкорпорувати до законодавства України, подання до Верховної Ради України переліку актів вищих представницьких органів Союзу РСР, Української РСР (Української СРР), що не застосовуються на території України з дня набуття чинності Конституцією України тощо.

Зважаючи на зміст частини першої статті 24 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», відповідно до якої комітети з питань, віднесених до предметів їх відання, здійснюють аналіз практики застосування державними органами, органами місцевого самоврядування, їх посадовими особами Конституції та законів України, аналіз відповідності закону прийнятих ними підзаконних нормативно-правових актів, своєчасності їх прийняття, враховуючи положення статті 17 даного Закону, яка наділяє парламентські комітети правами на отримання, вивчення, дослідження інформації з питань, що належать до предметів їх відання і на звернення з відповідних питань до органів публічної влади та їх посадових осіб, Комітет звернувся до Кабінету Міністрів України щодо інформування про стан виконання доручень, передбачених пунктом 3 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» зазначеного Закону.

▸ 31 травня 2022 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного військового меморіального кладовища» № 2292-ІХ, пунктом 3 розділу II «Прикінцеві положення» якого Кабінету Міністрів України визначено заходи для забезпечення реалізації положень цього Закону.

Беручи до уваги положення статті 17 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» в частині можливості отримання комітетами інформації з питань, що належать до предметів їх відання, Комітет звернувся до Кабінету Міністрів України щодо інформування про стан виконання пункту 3 розділу II «Прикінцеві положення» Закону № 2292-ІХ.

▸ Окрім того, протягом 2022 року Комітет здійснював аналіз практики застосування законодавчих актів на основі окремих проблемних питань, що належать до предмету відання Комітету.

В порядку такого аналізу Комітетом були надані відповіді на листи державних органів, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб щодо:

- застосування окремих положень частини десятої статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» стосовно їх поширення на проекти регуляторних актів органів місцевого самоврядування;

- процедури звільнення земельних ділянок комунальної власності від незаконно розміщених тимчасових споруд, з підстав, визначених пунктом 1 частини четвертої статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», зокрема, й внаслідок державної реєстрації права приватної власності тимчасових споруд;

- надання роз'яснення положень пункту 11¹ Розділу V «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» в контексті видання міським головою окремих розпоряджень з питання проведення дистанційних засідань міської ради;

- надання роз'яснень з питань можливості прийняття на військову службу осіб, заброньованих за органами місцевого самоврядування;

- надання роз'яснень з окремих питань адміністративно-територіального устрою, зокрема, процедури перейменування населених пунктів та зміни меж міст;

- особливостей відзначення громадян державними нагородами України відповідно до Закону України «Про державні нагороди України»;

- організації роботи в місцевих радах (проведення дистанційних засідань, здійснення окремих повноважень сільським, селищним, міським головою; формування виконавчого комітету місцевої ради);

- припинення повноважень депутата місцевої ради, який перебуває за кордоном та не бере участі у засіданнях ради.

МІЖНАРОДНЕ ПАРТНЕРСТВО, ВЗАЄМОДІЯ З МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

► 11 березня 2022 року було скеровано звернення до Президента Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи Л.Вербеєка з проханням про клопотання перед уповноваженими представниками урядів країн Європи про закриття неба над Україною для запобігання ракетних ударів та бомбардування мирного населення. Голова Комітету А.Клочко подякував за принципову позицію, викладену у Декларації про ситуацію в Україні, що була ухвалена Бюро Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи на позачерговому засіданні 28 лютого 2022 року та в якій, зокрема, рішуче засуджується військовий напад на Україну з боку Російської Федерації, що є грубим порушенням міжнародного права та Статуту Ради Європи. Також у зверненні наголошувалось на сприянні у наданні Україні гуманітарної допомоги.

3 червня 2022 року відбулась зустріч з Президентом Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи Л.Вербеєком та Генеральним секретарем Конгресу А.Кіфером, які відвідали Україну з візитом. А.Клочко подякував за підтримку України з боку Конгресу та проінформував представників Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи про роботу Комітету, зокрема законодавче супроводження реформи децентралізації, проведення якої було перервано військовою агресією. Під час зустрічі було зазначено про те, наскільки важливою є для України міжнародна допомога, включаючи залучення міжнародних експертів та фахівців з містобудування, архітекторів, інженерів-проектувальників з метою напрацювання технічних та технологічних рішень відбудови населених пунктів і регіонів з урахуванням кращих світових практик і сучасних технологій, а також експертна підтримка Комітету у напрацюванні відповідних проектів законодавчих актів.

Президент Конгресу місцевих та регіональних влад Ради Європи Л.Вербек поінформував, що Конгрес зосереджує свою увагу не тільки на ухваленні декларацій, а й на практичних зусиллях, спрямованих на надання допомоги Україні та підтримці місцевого самоврядування в Україні. Зокрема, під патронатом Конгресу стартувала онлайн-платформа Cities4Cities, розроблена для підтримки українських міст, допомоги у пошуку партнерів з відбудови інфраструктури, що постраждала від війни.

При цьому Генеральний секретар Конгресу А.Кіфер запевнив, що Рада Європи надає і продовжуватиме надавати необхідну експертну підтримку місцевому самоврядуванню в Україні, а Конгрес на даний час працює в кількох напрямках, ключових із яких є підтримка розвитку сільських регіонів в Україні, а також їх кооперації з містами.

► З огляду на багаторічну підтримку демократичних процесів, спрямованих на удосконалення місцевого самоврядування в нашій країні, децентралізацію повноважень і фінансових ресурсів, реформування адміністративно-територіального устрою і створення повноцінних та спроможних територіальних

громад, Комітет звернувся до Програми Ради Європи «Децентралізація і реформа публічної адміністрації в Україні» та до Проекту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА») з проханням про сприяння в організації та проведенні заходів, передбачених Планом роботи Комітету на період поточної сесії, а також щодо забезпечення експертної підтримки Комітету, яка полягає у напрацюванні пропозицій до нормативно-правових актів та змін до чинного законодавства, аналізі практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, їх посадових осіб, здійсненні моніторингу стану виконання Урядом та центральними органами виконавчої влади завдань, визначених законами, підготовці аналітичних записок з вищезазначених питань.

Комітетом були отримані схвальні відповіді із запевненням у майбутній співпраці та підтримці відповідних ініціатив Комітету.

▸ Комітет на прохання Міністерства юстиції України долучився до опрацювання опитувальника Європейської Комісії для формування висновку про надання статусу кандидата на членство в Європейському Союзі в частині законодавчого забезпечення виборчого процесу в Україні та підготував відповіді на питання опитувальника з означеної тематики.

▸ 29 червня 2022 року відбулася онлайн зустріч представників Ради Європи, Комітету, Міністерства розвитку громад та територій України та Центральної виборчої комісії, на якій були обговорені заходи, спрямовані на реформування місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою, публічної служби та виборчого законодавства з огляду на виклики, що постали перед нашою державою у зв'язку із широкомаштабною збройною агресією російської федерації проти України.

Крім того, на зазначеній зустрічі між її учасниками було прийнято рішення про створення Спільної ініціативи «Добре демократичне врядування в Україні: рух вперед у повоєнний період», в рамках якої, за підтримки Ради Європи, було заплановано зреалізувати комплексні заходи із удосконалення законодавства та практик за напрямком «Місьцеве самоврядування», що передбачені Планом відновлення України.

▸ 4 та 5 липня 2022 року народні депутати України - члени Комітету взяли участь у Міжнародній конференції з відновлення України, яка відбулась у м.Лугано Швейцарської Конфедерації.

Конференція зосередилась на питаннях відновлення держави після завершення війни в Україні, які в тому числі включатимуть необхідні для цього реформи. Загалом серед учасників Ukraine Recovery Conference було понад 20 міжнародних організацій та 40 держав, представники Уряду України, Парламенту, бізнесу, громадянського суспільства, українські та міжнародні медіа.

► 8-9 листопада 2022 року відбувся багатосторонній діалог високого рівня «Добре демократичне врядування в Україні: досягнення, виклики та шлях вперед у повоєнний період».

Загальною метою даного заходу було обговорення перспектив реформ доброго демократичного врядування в Україні та досягнення загальної згоди основних заінтересованих сторін стосовно подальших кроків задля удосконалення нормативно-правової бази щодо багаторівневого врядування та виборів у відповідності до європейських стандартів та належних практик.

Діалог ініційований на запит Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування, організовується та фасилітується Генеральним Директором II Ради Європи з питань демократії та людської гідності у співпраці з Венеційською комісією, Парламентською асамблеєю Ради Європи та Конгресом місцевих і регіональних влад Ради Європи.

За наслідками обговорення учасники Діалогу задекларували необхідність напрацювання спільного документу, що міститиме висновки та інформацію про домовленості учасників стосовно подальших дій в рамках спільної ініціативи «Добре демократичне врядування в Україні: рух вперед у повоєнний період», який стане поштовхом до запуску нового етапу реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні і відповідно консолідації зусиль всіх зацікавлених сторін в успішній реалізації її завдань.

Захід організовано в межах спільної ініціативи «Добре демократичне врядування в Україні: шлях вперед у повоєнний період» та за підтримки проектів Ради Європи «Децентралізація і реформа публічної адміністрації в Україні» та «Підтримка прозорості, інклюзивності та чесності виборчої практики і процесів в Україні – Фаза III», що впроваджуються в рамках оновленого Плану дій Ради Європи для України на 2018 – 2022 роки.

Українську делегацію очолив Перший заступник Голови Верховної Ради України О.Корнієнко. До її складу входять народні депутати України – члени Комітету, зокрема А.Клочко, В.Безгін, Л.Білозір, А.Загоруйко, В.Рубльов, Т.Плачкова, інші народні депутати України, працівники Апарату Верховної Ради України, Міністерства розвитку громад та територій України, Центральної виборчої комісії, всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування.

► Президентка Європейського Парламенту Р.Мецола звернулася до Голови Верховної Ради України Р.Стефанчука з ініціативою провести засідання голів комітетів Верховної Ради України та Європейського Парламенту щодо посилення міжкомітетської співпраці та надання парламентської і законодавчої допомоги в рамках процесу вступу України до ЄС.

У рамках підготовки до проведення першого міжкомітетського засідання Європейського Парламенту та Верховної Ради України під головуванням Голови Верховної Ради України та Президентки Європейського Парламенту, Голова Верховної Ради України надав Комітету доручення підготувати перелік конкретних потреб та пропозицій до двостороннього співробітництва з Європейським Парламентом, зокрема на міжкомітетському рівні.

На засіданні Комітету 16 листопада 2022 року було схвалено перелік потреб та пропозиції Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування до двостороннього співробітництва з Європейським Парламентом на міжкомітетському рівні.

► Працівниками секретаріату Комітету взято участь у семінарі для партнерів та стейкхолдерів проекту Академії Фольке Бернадотта «Місцеве самоврядування та верховенство права в Україні», який проходив 5 - 9 грудня 2022 року у м.Стокгольм, Королівства Швеція.

Під час семінару учасниками обговорено питання законодавчого регулювання адміністративних послуг, реінтеграції ветеранів, реформування сектору безпеки, діалогу заради миру та медіації. Особливу увагу було приділено викликам, з якими стикаються територіальні громади України під час війни, а також подальшим крокам спрямованим на відновлення України.

Отриманий за наслідками візиту досвід є особливо важливим з огляду на триваючу в Україні реформу децентралізації влади та необхідність забезпечення належної організації надання адміністративних послуг та адміністративних процедур у повоєнний період, а також відновлення регіонів і територій, що постраждали внаслідок збройної агресії проти України.

► Протягом звітнього періоду у секретаріаті Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування підготовлено інформацію стосовно виконання рекомендацій Групи держав Ради Європи проти корупції (GRECO), наданих в рамках четвертого раунду оцінювання України та наведених у звітній оцінці від 28.04.2022р. щодо запобігання корупції серед народних депутатів України (рекомендації VI, VIII, X, XII).

Так, розглянувши вказані вище рекомендації, в межах предмету відання Комітету було поінформовано про виконання рекомендації VI згаданого звіту та наведено окремі приклади з опрацювання законопроектів (що в подальшому стали законами) із дотриманням відповідного рівня прозорості та проведенням консультацій, зокрема шляхом підтримки відкритості та інклюзивності роботи комітетів Верховної Ради України. Крім того, в рамках виконання рекомендації VI зазначеного звіту, були наведені приклади з опрацювання законопроектів (що в подальшому стали законами) із застосуванням прискореної законодавчої процедури.

► Також під час 2022 року народними депутатами України - членами Комітету та працівниками секретаріату Комітету було проведено низку зустрічей із представниками проектів міжнародної технічної допомоги, неурядових та міжнародних організацій, науковцями та експертами щодо питань, віднесених до предмету відання Комітету.

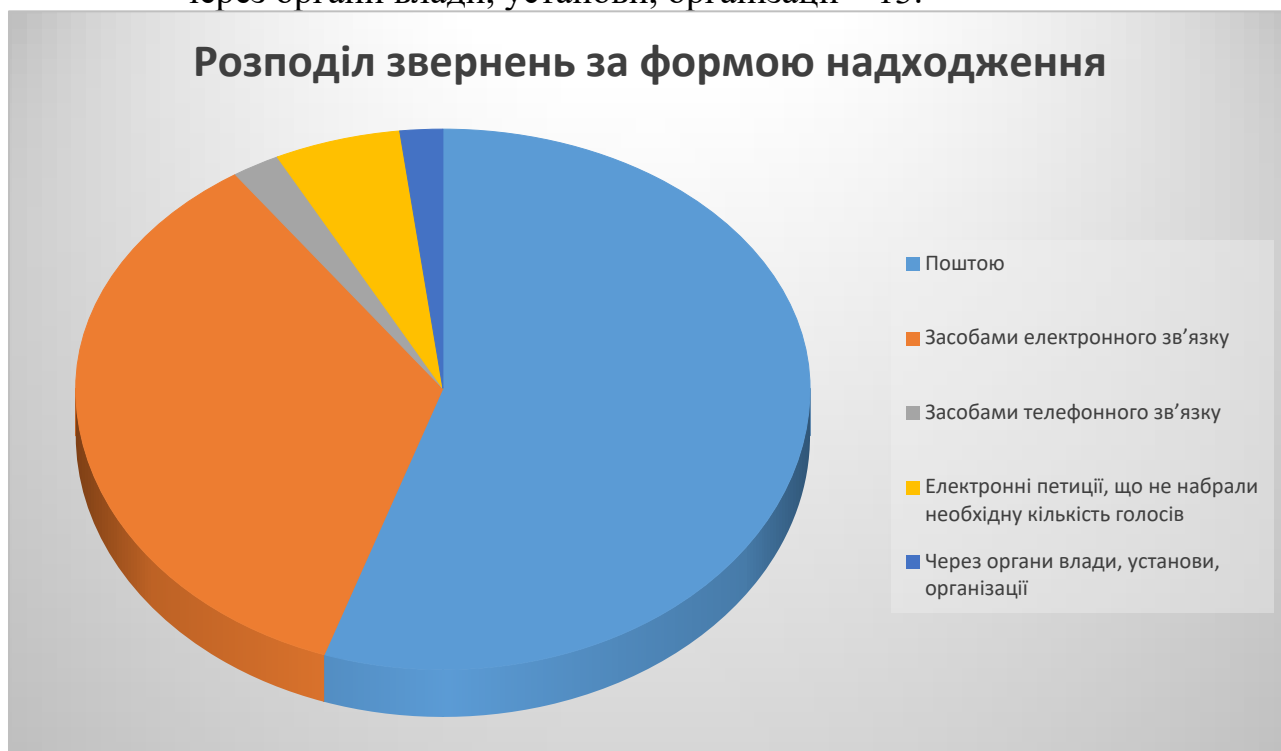
РОБОТА ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ

Впродовж року Комітет надавав важливе значення питанням розгляду звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, їх посадових осіб, депутатів місцевих рад, що надходили на його адресу. Законодавчою основою розгляду таких звернень були відповідні положення Конституції України, законів України «Про комітети Верховної Ради України», «Про звернення громадян», «Про доступ до публічної інформації», «Про інформацію», Постанови Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання» та інших.

До Комітету надійшло 3623 звернення (заяв, скарг, повідомлень, пропозицій, запитів, електронних петицій) від усіх категорій заявників (громадяни, юридичні особи, органи державної влади і органи місцевого самоврядування, їх посадові особи), з яких від громадян – 639. Вони стосувалися практично всіх сторін суспільного життя і в багатьох випадках виходили за межі предмету відання Комітету. Звернення бралися до уваги, їх зміст вивчався, заявникам надавалися відповіді, роз'яснення, рекомендації, про зміст окремих звернень інформувалися уповноважені на їх розгляд органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Розподіл звернень громадян за формою надходження:

- поштою – 353;
- засобами електронного зв'язку – 221;
- засобами телефонного зв'язку – 14;
- електронні петиції, що не набрали необхідну кількість голосів – 38;
- через органи влади, установи, організації – 13.

Розподіл звернень громадян за регіонами надходження:

- м. Київ – 220;
- АР Крим – 4;
- Вінницька обл. – 6;
- Волинська обл. – 2;
- Дніпропетровська обл. – 56;
- Донецька обл. – 16;
- Житомирська обл. – 28;
- Закарпатська обл. – 8;
- Запорізька обл. – 14;
- Івано-Франківська обл. – 22;
- Київська обл. – 61;
- Кіровоградська обл. – 2;
- Луганська обл. – 0;
- Львівська обл. – 40;
- Миколаївська обл. – 0;
- Одеська обл. – 30;
- Полтавська обл. – 22;
- Рівненська обл. – 6;
- Сумська обл. – 32;
- Тернопільська обл. – 12;
- Харківська обл. – 12;
- Херсонська обл. – 6;
- Хмельницька обл. – 12;
- Черкаська обл. – 8;
- Чернівецька обл. – 8;
- Чернігівська обл. – 10.

Тематична спрямованість питань, порушених у зверненнях:

- державне будівництво, адміністративно-територіальний устрій – 170;
- діяльність Верховної Ради України, Президента України та Кабінету Міністрів України – 183;
- діяльність центральних органів виконавчої влади – 109;
- діяльність органів місцевого самоврядування – 204;
- діяльність місцевих органів виконавчої влади – 80;
- обороноздатність, суверенітет, міждержавні і міжнаціональні відносини – 80;
- забезпечення дотримання законності та охорони правопорядку, реалізація прав і свобод громадян, запобігання дискримінації – 144;
- житлова політика – 94;
- комунальне господарство – 94;
- аграрна політика і земельні відносини – 105;
- екологія та природні ресурси – 69;
- економічна, цінова, інвестиційна, зовнішньоекономічна, регіональна політика та будівництво, підприємництво – 99;
- соціальна політика та соціальний захист населення – 67;
- інші – 122.

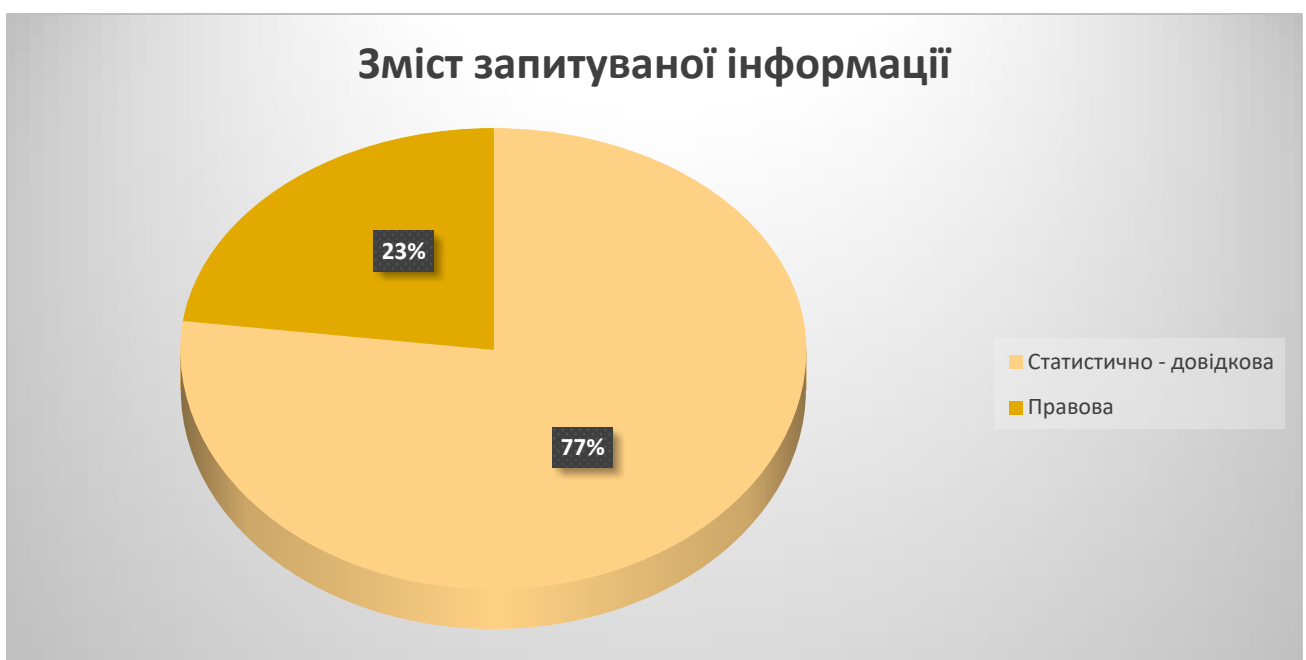

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСТУПУ ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Протягом 2022 року до секретаріату Комітету продовжували надходити запити щодо надання публічної інформації з питань, віднесених до предмету відання Комітету. Загалом було опрацьовано 52 запити, з яких 30 (58 %) направлялися в електронному вигляді, а 22 (42 %) – на паперових носіях.

Найбільш запитуваною була інформація статистично-довідкового характеру: надійшло 40 запитів відповідного змісту, або 77 % від їх загальної кількості. Разом із тим, 12 запитів (23 %) стосувалися правової інформації.

У вказаних запитах порушувалися питання надання інформації щодо:

- відновлення України від наслідків війни;
- порядку утворення, реорганізації, ліквідації органів державної влади;
- законодавчого врегулювання опису, порядку використання та захисту державних символів;
- факту прийняття законів України, що належать до предмету відання Комітету;
- адміністративно-територіального устрою України, зокрема, порядку перейменування та зміни меж населених пунктів;
- реформи державної служби;
- призначення позачергових місцевих виборів;
- надання копій законодавчих актів, що належать до предмету відання Комітету;
- надання копій вхідної та вихідної кореспонденції Комітету.

Ініціаторами 46 (88%) запитів на інформацію, що розглядалися у секретаріаті Комітету, були громадяни України, а 6 (12%) – юридичні особи.

Отримані секретаріатом Комітету запити на інформацію відповідали, в основному, вимогам Закону України «Про доступ до публічної інформації». Водночас, окремі запитувачі просили надати інформацію, яку раніше Комітет не створював, яка не надходила на його адресу від інших суб'єктів і яка не була відображена і зафіксована на будь-яких носіях, що були в розпорядженні Комітету.

Незважаючи на вищевказані обставини, всі відповіді передавалися до Інформаційного управління Апарату Верховної Ради України в межах граничного дводенного строку, відповідно до розпорядження Голови Верховної Ради України від 11 травня 2011 року № 393 «Про забезпечення виконання Закону України "Про доступ до публічної інформації" в Апараті Верховної Ради України».

ПРОЗОРІСТЬ ТА ПУБЛІЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ КОМІТЕТУ

У 2022 році Комітет згідно зі статтею 3 Закону України «Про комітети Верховної Ради України» будував свою роботу, зокрема, на принципах верховенства права, законності, гласності, плановості, вільного обговорення і вирішення питань.

Засідання Комітету та інші заходи проводилися відкрито із залученням розробників, ініціаторів внесення законопроектів, представників профільних міністерств та відомств, органів місцевого самоврядування та їх асоціацій, громадських та міжнародних організацій, фахівців та експертів провідних наукових установ.

Всі засідання Комітету трансливалися на платформі YouTube в режимі реального часу, а відео проведених засідань зберігалися на YouTube-каналі Комітету.

Анонси про комітетські заходи та інформація щодо їх перебігу і результати проведення постійно скеровувались до засобів масової інформації, прес-служби та Інформаційного управління Парламенту. Діяльність Комітету, його керівництва та депутатського корпусу трансливалася телеканалом «РАДА», активно оприлюднювалась на офіційному веб-сайті Комітету (232 публікації та посилання у рубриці «Новини»), а також на офіційній сторінці Комітету в мережі Facebook (275 публікацій).

Важливим елементом відкритості роботи Комітету була його взаємодія і співпраця з державними органами, органами місцевого самоврядування та їх асоціаціями, громадянським суспільством в особі громадських об'єднань і неурядових організацій, міжнародних партнерів Комітету, наукових та навчальних закладів шляхом надання експертних висновків, інформаційно-довідкових матеріалів, спільної участі у робочих групах, нарадах, зустрічах, круглих столах, онлайн-конференціях та інших заходах.

Інформування широкого загалу про діяльність Комітету і прийняті ним рішення забезпечувались також через надання відповідей на депутатські запити, інформаційні запити, петиції, звернення юридичних осіб та громадян.

